

ՔՈՒԷՅԹ, 11 (ՌՈՅԹԸՐԸ) - Քուէյթի խորհրդարանը Երկուշաբթի օր վերջնական հասնութիւնը տուաւ «դրամ լուսլ» ու դէմ մշակուած օրինագիծին, որ մաս կը կապուէ ահաբեկչութիւնը ֆինանսաւորելու դէմ մղուող համաշխարհային ճիգերուն:

Խորհրդարանը օրինագիծին երկրորդ ընթացումը կատարեց, որմէ ետք կարելի պիտի դառնայ օրէնքի ուժ տալ անոր եւ գործադրութեան դնել պայման: Յիշեալ օրէնքին հիման վրայ դրամազուխներուն աղբիւրը բծախնդրութեամբ պիտի քննուի ու արձանագրուի, ինչպէս նաեւ պատժական տնօրինումներ ալ պիտի սահմանուին խախտողներուն դէմ:

ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԱՀՈՒՏ ԿԸ ՊԱՀԱՆՁԷ ԼՈՒԾԵԼ ԵԼԵԿՏՐՈՎԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

Նախագահ զօր. Էմիլ Լահուտ երէկ անհրաժեշտ համարեց, որ ներկայ պայմաններուն մէջ պատասխանատուներուն ուղադրութիւնը կեդրոնական քաղաքացիներ յուզող առօրեայ հարցերուն լուծումներ գտնելու անհրաժեշտութեան վրայ:

Նախագահ Լահուտ նաեւ կենսական եւ անյետաձգելի նկատեց ելեկտրոնականութեան տաղանային լուծումը, նկատի ունենալով, որ վարչական վերջին նշանակումներով պաշտօններու հասանատակ անձեր, որոնք բոլոր տեւալները ունին ելեկտրոնականութեան սուր տաղանային արմատական լուծումներ գտնելու:

Նախագահ Լահուտ երէկ Պապատայի մէջ ընդունեց Եւրոպական խորհրդարանի անդամ Հանս Սֆոպոտան, որուն կ'ընկերանար Լիբանանի մէջ Աւստրիոյ ղեկավար Զեյնուաբ Ֆրէտտի:

Ղեկավար Զեյնուաբ Ֆրէտտի: Աւստրիացի խորհրդարանականը ձեռնարկած է միջին արեւելեան շրջապատը, պատասխանատուներէ տեղեակ ըլլալու շրջանը յուզող քաղաքական տաղանայներու վերաբերեալ անոնց կեցուածքներուն եւ պատկերացումներուն:

Հանս Ֆրէտտի քննարկուեցան պաղեստինեան գրաւեալ շրջաններուն մէջ ապահովական վերջին զարգացումները եւ Եւրոպայի կեցուածքը՝ խաղաղութեան գործընթացին նկատմամբ:

Նախագահ Լահուտ ընդգծեց Եւրոպայի ղեկավարութիւնը Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացին մէջ:

Տեսակցութեան ընթացքին նաեւ քննարկուեցան հարաւային Լիբանանի կացութիւնը, արաբական եւ ֆրանսախօս երկիրներու վեհաժողովներուն կապուած:

Տարբեր: Սֆոպոտան նաեւ նախագահ Լահուտի հետ խորհրդակցութիւններ ունեցաւ Լիբանան - Եւրոպական Միութիւն յարաբերութիւններուն շուրջ, ինչպէս նաեւ տնտեսական տաղանայ լուծելու կառավարութեան ձեռք առած միջոցառումներուն մասին:

ԱՅԼ ԱՅՑԵԼՈՒՆԵՐ

Նախագահ Լահուտ նաեւ ընդունեց Լիբանանի մէջ Ուրուկուէյի ղեկավար Կիտէօ Երլաւը, Մալթայի Ասպետներ կազմակերպութեան պատասխանատուներէն՝ Էտուար տը լա Պոքոլիչը եւ Ուաշինկթընի մէջ Լիբանանի ղեկավար Ֆարիտ Ապպուտը:

Երեկոյեան երեսփոխան Միշէլ Մըրը, նախարար Թան Լուի Բրոտասի եւ երեսփոխան Միխայէլ Տահէր այցելեցին նախագահին:

ԻՐԵՒ ԶԱԿԱԴԱՐՁՈՒԹԻՆ ԶԱՍԱՍԻ ԿՈՂՄԷ «ՔԱՍԱՍԱՄ 2» ԶՐԹԻՈՒՆ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԵԱՆ

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՕԴԱՆԱԻՐ ՈՍԲԱԿՈԾԵՑԻՆ ՊԱՂԵՍԻՆԵԱՆ ՈՍՏԻԿԱՆ ՈՒԺԵՐՈՒ ՎԱՍԱԼԻՐ ՄԸ. 37 ՎԻՐԱԻՈՐ

Հակադարձելով պաղեստինցիներու կողմէ նոր հրթիռի մը գործածութեան, Իսրայէլ երէկ թափ տուաւ Կապալի դէմ օդանաւային յարձակումին, մինչ աջակողմեան նախարարներ ճշդում կը բանեցնեն վարչապետ Արիէլ Շարոնի վրայ, որպէսզի տապալէ պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եսաէր Արաֆատը: Պաղեստինցի ղեկավարը իր կարգին յայտարարեց, որ Իսրայէլ պիտի չյաջողի փոխարինել Կիտէ, իբրեւ ընկերակիցը խաղաղութեան գործընթացին:

Պաղեստինեան ապահովութեան ուժերու համալիրը՝ բոցերու մէջ:

Իսրայէլացի բարձրաստիճան պաշտօնատարներ մտահոգ են Համասի Կիտէլ թեւին կողմէ «Քասասամ 2» հրթիռի գործածութեամբ, որ աւելի վտանգաւոր է մը կրնայ բանալ պաղեստինեան 16 մետայ ինթիֆատային կեանքին մէջ: «Քասասամ 2» կը նկատուի բարելաւուած տիպը «Քասասամ» հրթիռին: Համաս կ'ըսէ, որ իրաւունքն է ունենալ որեւէ ձեռք վէճը՝ պայքարելու համար Միջին Արեւելքի անկէն Կորաւոր Բանակին դէմ, որ «ԷՖ-16»-եր, «Սիւալի» ուղղաթիռներ, հրասայլեր եւ յէլիկոպտերով առաջնորդող հրթիռներ կը գործածէ պաղեստինեան ըմբոստութեան դէմ: Համաս Կիրակի օր «Քասասամ 2» տիպի երկու հրթիռներ արձակած էր Կապալէն դուրս, հրէական գիւղի մը մօտ, առանց սակոյն վնասներ պատճառելու: Իսրայէլ սակայն մտահոգ է, որ շուտով Համաս կրնայ խրայելեան քաղաք մը թիրախ դարձնել «Քասասամ 2»-ի, եթէ անկա Այսրորդանանէն արձակուի: Պաշտպանութեան նախարար Պենիամին Պըն Էլիապար Բաւ, որ Իսրայէլ չի կրնար ընժար-ը՝ էջ 10

Հ. Յ. Դ. - ՌԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻԶՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵԻ ՀԱՆԴԻՊՈՒՍ

Երէկ, երեկոյեան ժամը 7:00ին, Հ. Յ. Դ. «Սարդարապատ» ակումբին մէջ տեղի ունեցաւ հանդիպում մը՝ Հ. Յ. Դ. Լիբանանի Կեդրոնական Կոմիտէի եւ ՌԱԿի Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան ներկայացուցիչներուն միջեւ: Խօսակցութիւնները կեդրոնացան շրջանային եւ տեղական քաղաքական խնդիրներու, ինչպէս նաեւ լիբանանահայ գաղութին դիմագրաւած դժուարութիւններուն եւ կանոնք շրջանցելու կարելիութիւններուն վրայ:

ԼԱՀՈՒՏ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՅՈՎՆԱՆԵԱՆԸ

Երիտասարդութեան եւ մարմնակրթութեան նախարար Սեպուհ Յովնանեան երէկ այցելեց Պապատայի պալատ եւ տեսակցութիւն մը ունեցաւ նախագահ զօր. Էմիլ Լահուտի հետ: Հանդիպումին քննարկուեցան քաղաքական վերջին իրադարձութիւնները եւ նախարարութեան կապուած հարցեր:

ՔԸՐՏԱՀԻ ԱՅՑԵԼԵՑ Հ. Յ. Դ. «ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ» ԱԿՈՒՄԲ

Այցելութեան ընթացքին:

Փոսթ - հեռագրատան եւ հաղորդակցութեան նախարար Թան Լուի Բրոտասի երէկ այցելեց Հ. Յ. Դ. «Սարդարապատ» ակումբը, ուր ընդունուեցաւ Հ. Յ. Դ. Լիբանանի Կեդրոնական Կոմիտէին կողմէ: Հանդիպումին քննարկուեցին առարկայ դարձան տեղական քաղաքական բեմին վերջին զարգացումները, ինչպէս նաեւ՝ ապրուստի եւ ընկերային հարցեր:

ԻՐԱՆԻ ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ 23 ԱՄԵՍԿ

ՏԱՍՆԵԱԿ ԶԱԶԱՐԱԻՈՐ ԻՐԱՆՑԻՆԵՐ ՈՉ ԸՍԻՆ ԻՐԱՆԻ ԴԷՄ ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

Սովորականէն աւելի մեծ թիւերով, տասնեակ հազարաւոր իրանցիներ երէկ մասնակցած են իսլամական յեղափոխութեան 23րդ տարեդարձին առիթով ցոյցերու՝ մարտահրաւեր ուղղելով ամերիկեան այն ամբաստանութիւններուն, թէ Իրան մաս կը կազմէ «չարութեան առանցք»ի մը:

Խաթեմի կ'ողջունէ ցուցարարները:

Մ. Նահանգներու Գալիֆա Երթ Պուշի երկու շաբաթ առաջ ուղղած ամբաստանութիւնը Իրանի մէջ աւանդական հակամերիկեան զգացումները հրահրած է եւ մեկուսացուցած բարեկարգական միտումներով իրանցիներ, որոնք Մ. Նահանգներու հետ մերձեցում կը հետապնդեն:

«Անկցի Ամերիկան» կը բացագանչէին ցուցարարները, կրկնելով յեղափոխութեան օրերու բացագանչութիւնները: Յեղափոխութիւնը 1979ին տապալած էր ամերիկեան գորակցութիւնը Երթ Պուշի մէջ, ցուցարարներ Պուշի մէկ պատկերը բարձրացուցած են՝ անոր վիզին կապուած ցուցակներով: «Սխալ մը գործեցի, Իրանին սպառնալով»: Իսլամական ծայրայեղականներ՝ ճերմակ շղարշներով յայտնուած են՝ իբրեւ խորհրդանիշ իրենց պատրաստակամութեան «նահատակ» դառնալու, Մ. Նահանգներու դէմ պայքարին մէջ:

Երկրին գերազայն հոգեւոր պետ Այաթոլլա Ալի Խամենէի շատ մեծ հաւաքներու կոչ ուղղած էր, որպէսզի անոնք «այստակ մը ըլլան Իրանի թշնամիներուն», մեծ հաւաքներ տեղի ունեցած են Գաւալ քաղաքներու մէջ: Նոյնիսկ չափաւորակամ նախագահ Մոհամէտ Խաթեմի Թեհրանի Ազատի հրապարակին վրայ մերկաներուն խօսքը՝ էջ 10

ՎԱՏԻԿԱՆ ՉՈՐՄ ԹԵՍԵՐ ԿԸ ՍՏԵՂԾԷ ՌՈՒՄԻՈՅ ՏԱՐԱԾՔԻՆ

ՎԱՏԻԿԱՆ, 11 (ՌՈՅԹԸՐԸ) - Վատիկան Երկուշաբթի օր Ռուսիոյ մէջ իր ներկայութիւնը պաշտօնականացուցած է՝ ստեղծելով կաթողիկէ չորս թեմեր, անտեսելով Ռուսիոյ ուղղափառ եկեղեցւոյ քննադատութիւնները, թէ կը փորձէ կրօնափոխներ «որսալ»: Ռուսիոյ ուղղափառ եկեղեցին, որուն հաւանութիւնը անհրաժեշտ է պապին Ռուսիա այցելութեան համար, ուժեղ կերպով ընդդիմացած է նշեալ քայլին, յայտնելով, որ անկա եկեղեցւոյ օրէնքները կը բռնաբարէ: Սակայն Վատիկան հաղորդագրութեան մը մէջ յայտնած է, որ պարպապէս տրամաբանական յաջող քայլին կը դիմէ՝ ամրապնդելով Վատիկանի շուրջը թափուած ջրերը՝ էջ 10

ՔՈՂԱՐԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան երէկ ընդունեց Ֆրանսայի Պուշ Եր Ռոն նահանգի Կեդրոնական Խորհուրդի նախագահ Ժան Նոէլ Քերիէի զխաւորած պատուիրակութիւնը:

Հանդիպումին ընթացքին Քերիէի շեշտեց երկու երկիրներուն միջեւ աւանդական բարեկամութիւնն ու գործակցութիւնը շարունակելու եւ գործնական նոր քայլերով ամրապնդելու անհրաժեշտութիւնը: Ան նախագահին տեղեկացուց, որ Հայաստանի Շիրակի մարզի եւ Ֆրանսայի Պուշ Եր Ռոն նահանգին միջեւ ստորագրուած է համագործակցութեան հռչակագիր մը:

Քերիէի համաձայն, Ֆրանսական կողմը մեծ ուղղութիւն կ'ընծայէ Հայաստանի մէջ Ֆրանսական համալսարանի զարգացման: Շար-ը՝ էջ 2

ՉԱՍԻՆՔԱՆՍՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑԵՐԸ՝ ՕՐԱԿԱՐԳԻ ՎՐԱՅ

ՕՍԿԱՆԵԱՆԻ ԳԼԽԱՒՈՐԱԾ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ՎՐԱՍՏԱՆ Կ ԱՅՑԵԼԷ

Պաշտօնական երկօրեայ այցելութեան մը համար երէկ Վրաստան մեկնեցաւ Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեանի զխաւորած պատուիրակութիւնը: Թիֆլիսի մէջ նախարար Օսկանեան հանդիպում ունեցաւ Վրաստանի արտաքին գործոց նախարար Իրաքլի Մենաղարիշվիլիի հետ: Հանդիպումէն ետք ընդլայնուած կապերով տեղի ունեցան հայ-վրացական բանակցութիւններ: Քննարկուեցան երկուստեք հետաքրքրութիւն ներկայացնող բազմաթիւ հարցեր, որոնց շարքին՝ տնտեսական համագործակցութեան հեռանկարները, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ սահմանագծումի հարցը, Աբխազիոյ եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապներու լուծման գործընթացները, շրջանային համագործակցութեան ընդարձակման հնարաւորութիւնները եւ այլ հարցեր: Քննարկելով Աբխազիոյ տագնապը, նախարար Օսկանեան յայտնեց, որ Հայաստան չորսվիզ Վրաստանի հարցեր, որոնց շարքին՝ տնտեսական համագործակցութեան հեռանկարները, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ սահմանագծումի հարցը, Աբխազիոյ եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապներու լուծման գործընթացները, շրջանային համագործակցութեան ընդարձակման հնարաւորութիւնները եւ այլ հարցեր: Քննարկելով Աբխազիոյ տագնապը, նախարար Օսկանեան յայտնեց, որ Հայաստան չորսվիզ Վրաստանի հարցեր, որոնց շարքին՝ տնտեսական համագործակցութեան հեռանկարները, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ սահմանագծումի հարցը, Աբխազիոյ եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապներու լուծման գործընթացները, շրջանային համագործակցութեան ընդարձակման հնարաւորութիւնները եւ այլ հարցեր: Քննարկելով Աբխազիոյ տագնապը, նախարար Օսկանեան յայտնեց, որ Հայաստան չորսվիզ Վրաստանի հարցեր, որոնց շարքին՝ տնտեսական համագործակցութեան հեռանկարները, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ սահմանագծումի հարցը, Աբխազիոյ եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապներու լուծման գործընթացները, շրջանային համագործակցութեան ընդարձակման հնարաւորութիւնները եւ այլ հարցեր: Քննարկելով Աբխազիոյ տագնապը, նախարար Օսկանեան յայտնեց, որ Հայաստան չորսվիզ Վրաստանի հարցեր, որոնց շարքին՝ տնտեսական համագործակցութեան հեռանկարները, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ սահմանագծումի հարցը, Աբխազիոյ եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապներու լուծման գործընթացները, շրջանային համագործակցութեան ընդարձակման հնարաւորութիւնները եւ այլ հարցեր: Քննարկելով Աբխազիոյ տագնապը, նախարար Օսկանեան յայտնեց, որ Հայաստան չորսվիզ Վրաստանի հարցեր, որոնց շարքին՝ տնտեսական համագործակցութեան հեռանկարները, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ սահմանագծումի հարցը, Աբխազիոյ եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապներու լուծման գործընթացները, շրջանային համագործակցութեան ընդարձակման հնարաւորութիւնները եւ այլ հարցեր: Քննարկելով Աբխազիոյ տագնապը, նախարար Օսկանեան յայտնեց, որ Հայաստան չորսվիզ Վրաստանի հարցեր, որոնց շարքին՝ տնտեսական համագործակցութեան հեռանկարները, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ սահմանագծումի հարցը, Աբխազիոյ եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապներու լուծման գործընթացները, շրջանային համագործակցութեան ընդարձակման հնարաւորութիւնները եւ այլ հարցեր: Քննարկելով Աբխազիոյ տագնապը, նախարար Օսկանեան յայտնեց, որ Հայաստան չորսվիզ Վրաստանի հարցեր, որոնց շարքին՝ տնտեսական համագործակցութեան հեռանկարները, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ սահմանագծումի հարցը, Աբխազիոյ եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապներու լուծման գործընթացները, շրջանային համագործակցութեան ընդարձակման հնարաւորութիւնները եւ այլ հարցեր: Քննարկելով Աբխազիոյ տագնապը, նախարար Օսկանեան յայտնեց, որ Հայաստան չորսվիզ Վրաստանի հարցեր, որոնց շարքին՝ տնտեսական համագործակցութեան հեռանկարները, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ սահմանագծումի հարցը, Աբխազիոյ եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապներու լուծման գործընթացները, շրջանային համագործակցութեան ընդարձակման հնարաւորութիւնները եւ այլ հարցեր: Քննարկելով Աբխազիոյ տագնապը, նախարար Օսկանեան յայտնեց, որ Հայաստան չորսվիզ Վրաստանի հարցեր, որոնց շարքին՝ տնտեսական համագործակցութեան հեռանկարները, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ սահմանագծումի հարցը, Աբխազիոյ եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապներու լուծման գործընթացները, շրջանային համագործակցութեան ընդարձակման հնարաւորութիւնները եւ այլ հարցեր: Քննարկելով Աբխազիոյ տագնապը, նախարար Օսկանեան յայտնեց, որ Հայաստան չորսվիզ Վրաստանի հարցեր, որոնց շարքին՝ տնտեսական համագործակցութեան հեռանկարները, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ սահմանագծումի հարցը, Աբխազիոյ եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապներու լուծման գործընթացները, շրջանային համագործակցութեան ընդարձակման հնարաւորութիւնները եւ այլ հարցեր: Քննարկելով Աբխազիոյ տագնապը, նախարար Օսկանեան յայտնեց, որ Հայաստան չորսվիզ Վրաստանի հարցեր, որոնց շարքին՝ տնտեսական համագործակցութեան հեռանկարները, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ սահմանագծումի հարցը, Աբխազիոյ եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապներու լուծման գործընթացները, շրջանային համագործակցութեան ընդարձակման հնարաւորութիւնները եւ այլ հարցեր: Քննարկելով Աբխազիոյ տագնապը, նախարար Օսկանեան յայտնեց, որ Հայաստան չորսվիզ Վրաստանի հարցեր, որոնց շարքին՝ տնտեսական համագործակցութեան հեռանկարները, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ սահմանագծումի հարցը, Աբխազիոյ եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապներու լուծման գործընթացները, շրջանային համագործակցութեան ընդարձակման հնարաւորութիւնները եւ այլ հարցեր: Քննարկելով Աբխազիոյ տագնապը, նախարար Օսկանեան յայտնեց, որ Հայաստան չորսվիզ Վրաստանի հարցեր, որոնց շարքին՝ տնտեսական համագործակցութեան հեռանկարները, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ սահմանագծումի հարցը, Աբխազիոյ եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապներու լուծման գործընթացները, շրջանային համագործակցութեան ընդարձակման հնարաւորութիւնները եւ այլ հարցեր: Քննարկելով Աբխազիոյ տագնապը, նախարար Օսկանեան յայտնեց, որ Հայաստան չորսվիզ Վրաստանի հարցեր, որոնց շարքին՝ տնտեսական համագործակցութեան հեռանկարները, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ սահմանագծումի հարցը, Աբխազիոյ եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապներու լուծման գործընթացները, շրջանային համագործակցութեան ընդարձակման հնարաւորութիւնները եւ այլ հարցեր: Քննարկելով Աբխազիոյ տագնապը, նախարար Օսկանեան յայտնեց, որ Հայաստան չորսվիզ Վրաստանի հարցեր, որոնց շարքին՝ տնտեսական համագործակցութեան հեռանկարները, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ սահմանագծումի հարցը, Աբխազիոյ եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապներու լուծման գործընթացները, շրջանային համագործակցութեան ընդարձակման հնարաւորութիւնները եւ այլ հարցեր: Քննարկելով Աբխազիոյ տագնապը, նախարար Օսկանեան յայտնեց, որ Հայաստան չորսվիզ Վրաստանի հարցեր, որոնց շարքին՝ տնտեսական համագործակցութեան հեռանկարները, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ սահմանագծումի հարցը, Աբխազիոյ եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապներու լուծման գործընթացները, շրջանային համագործակցութեան ընդարձակման հնարաւորութիւնները եւ այլ հարցեր: Քննարկելով Աբխազիոյ տագնապը, նախարար Օսկանեան յայտնեց, որ Հայաստան չորսվիզ Վրաստանի հարցեր, որոնց շարքին՝ տնտեսական համագործակցութեան հեռանկարները, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ սահմանագծումի հարցը, Աբխազիոյ եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապ

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ՝ ԻՐԱՆԻ ԴԵՍՊԱՆԻՆ

Երեկ, կեսօրի ետք, չիբանանեան կուսակցութիւններու համախմբումի եւ «պաղեստինեան ուժերու» ներկայացուցչական պատուիրակութիւն մը, որուն մաս կը կազմէր նաեւ Հ. Յ. Դ. Ի ներկայացուցիչը, այցելեց Լիբանանի մէջ Իրանի դեսպան Մոհամէտ Ալի Սոպհանիին:

Խօսակցութիւնները կեդրոնացան շրջանաւորին քաղաքական իրադարձութիւններու վրայ:

ԱՆՈՒՆԻ ՈՃԻՐ՝ ՊԱԹՄԱՅԻ ՄԵՉ

Շուֆի Պաթմա գիւղին մէջ կիրակի գիշեր պատահեցաւ ահռելի ոճիր մը, որուն ցոյց գացին երեք երեխաներ եւ ոճրագործը:

Նեպիի Աշքար, որ նախկին բանակային մըն է, կիրակի ուշ երեկոյեան մտած է իր երեխաներուն սենեակը եւ գնդացիին կրակ բանալով՝ տեղւոյ վրայ սպաննած է Տիպան (8 տարեկան), Չիատը (7 տարեկան) եւ Միսանը (2 տարեկան): Չորրորդ պատանը (1 տարեկան) ստացած է փամփուշտ մը եւ փոխադրուած հիւանդանոց:

Ոճրագործին կինը սենեակ եկած է կրակոց լսելի ետք: Ոճրագործը չէ յաջողած սպաննել պայն, որովհետեւ գնդացիը խանգարուած է. մինչ կինը խոյս տուած է՝ օգնութեան կանչեր աղաղակելով: Նեպիի Աշքար անձնասպան եղած է:

Յարդ յստակ չէ ոճիրին տուն տուող պատճառները, թէեւ չ'անտեսուիր հոգեբանական հարցը:

ՀԱՐԻՐԻ ԱՅՍՕՐ ՅՈՐԴԱՆԱՆ Կ'ԱՅՑԵԼԷ

Վարչապետ Ռաֆիք Հարիրի այսօր միտքայայտելու ընդհանուր պիտի տայ Յորդանան, ուր պիտի ընդունուի Ապտալլա Բ. թագաւորին կողմէ:

Վարչապետ Հարիրի նաեւ պիտի տեսակցի Յորդանանի վարչապետ Ալի Ապու Ռադէպի հետ: Հանդիպումներուն պիտի քննարկուին շրջանային վարձագումները եւ երկու երկիրներու միջեւ յարաբերութիւնները առաւել ամրապնդելու հեռանկարները:

Վարչապետը երէկ Քըրայթմի պալատին մէջ ընդունեց Յրանաս-

յի, Իտալիոյ, Բրիտանիոյ, Ճափոնի դեսպանները եւ Քանաւոայի, Գերմանիոյ, Միացեալ Նահանգներու եւ Սպանիոյ դեսպանատուներուն գործավարները: Հանդիպումին ներկայ եղան նախարարներ Պահիթ Թապպարա, Յուսայն Սիւնիորա, Պասէլ Յուլէյիան, Ղասսան Սալամէ եւ Կեդրոնական Դրամատան կատարիչ Ռիատ Սալամէ:

Հանդիպումը առիթ մը եղաւ քննարկելու Լիբանանի եւ վերոյիշեալ երկիրներու միջեւ յարաբերութիւնները աւելի աշխուժացնելու կարելիութիւնները:

ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱՄԱՑԱՆՑԻ ԱՐԱՔԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Փոսթ-հեռագրատան եւ հաղորդակցութեան նախարար Ժան Լուի Քըրտահի, իբրեւ ներկայացուցիչ վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի, երէկ բացումը կատարեց «Տենիս-սիս» պանդոկին մէջ տեղի ունեցած հանդիպումը, որի նպատակն էր արագացնել փոսթ-հեռագրատան եւ համացանցի արաքական միջազգային ժողովին:

Ժողովին ներկայ էին Սուրիոյ հաղորդակցութեան հաստատութեան ընդհանուր տնօրէն Մոհամէտ Մարուֆ, «Օժերո» խորհուրդի նախագահ Յուսայն Համան, Մեուսական Արաբիոյ հաղորդակցութեան ընկերութեան նախագահ Խալէտ Մըլիքի, ինչպէս նաեւ հաղորդակցութեան մարմին պատասխանատուներ:

Իր խօսքին մէջ նախարար Քըրտահի հաստատեց, որ նախարարութիւնը կը գործակցի միջազգային փորձագէտներու հետ վերանորոգելու եւ վերակազմակերպելու համար Լիբանանի հաղորդակցութեան մարմինը:

Բացման խօսքը կատարեց տնտեսութեան եւ աշխատանքի համախմբումի նախագահ Ռաուֆ Ապու Չէքի, որ հաղորդակցութիւնը նկատեց բարգաւաճող մարդ մը արաքական աշխարհին մէջ: Ան ըսաւ, որ համացանցով աշխատողներուն թիւը արաքական աշխարհին մէջ կը տարուբերի 4էն 5 միլիոնի միջեւ, ինչ որ երկու առ հարիւր կը կազմէ արաքական աշխարհի ամբողջ բնակչութեան, սակայն այս թիւը կը ներկայացնէ մեծ յառաջացում մը եւ կը սպասուի, որ յառաջիկայ երկու տարիներուն ընթացքին այս թիւը կրկնապատկուի:

Նախարար Քըրտահի իր խօսքին մէջ ընդգծեց, որ Լիբանան բարգաւաճում արձանագրած երկիրներու շարքին կը դասուի հաղորդակցութեան բարգաւաճ ենթակառուց ունենալու իմաստով: Ան ընդգծեց, որ նախարարութիւնը ճիշդ չի խնայեր հաղորդակցութեան մարմինը սեփականացնելու համար:

ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԵՉ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑԱԿԱՆ ԶԱՆԴԻՊՈՒՄ ԵՐՈՒՄԱՂԵՄԻ ԶԱՐՑԻՆ ՇՈՒՐՉ

Երկուշաբթի, 11 Փետրուարին, Արամ Ա. կաթողիկոս ընդունեց այցելութիւնը Եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդի միջեկեղեցական, միջկրօնական եւ միջազգային յարաբերութեան բաժանմունքի տնօրէն դոկտ. Ժաք Ժընէիէի, որուն կ'ընկերանային միջազգային յարաբերութեան բաժանմունքի պատասխանատուներէն՝ Սալի Էսքիբեան եւ Միշին Արեւելքի Եկեղեցիներու Խորհուրդի ընդհանուր տնօրէն Ռիատ Ժարժուր: Սոյն հանդէմի կապուած է ՀԽԻ աշխատանքներուն շուրջ եւ այս ծիրին ներս յատկապէս Խորհուրդին կողմէ նախատեսուած Երուսաղէմի մէջ գործելիք միջեկեղեցական յանձնախումբին ու գրասենեակին շուրջ:

Յայտնեմք, որ շուրջ վեց ամիսներ առաջ Ժընէի մէջ միջեկեղեցական հանդիպում մը տեղի ունեցած էր, որուն նպատակն էր պաղեստինցիներու համար կատարուող օգնութիւնը եւ Միշին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացին գծով կատարուող աշխատանքները համադրել: Այս ուղղութեամբ որոշուած էր Երուսաղէմի եկեղեցիներուն եւ ՄԱԵԽի մասնակցութեամբ յատուկ մարմին ու գրասենեակ յառաջացնել: Սոյն ժողովին անձամբ նախագահած էր վեհափառ հայրապետը:

Անթիլիասի մէջ տեղի ունեցած խորհրդակցութեան ընթացքին քննարկուեցան յիշեալ ծրագիրին գծով ցարխ կատարուած աշխատանքները եւ յառաջիկային հանդիպումները: Կարեւորութեամբ շեշտուեցաւ տեղական եկեղեցիներու ամբողջական մասնակցութիւնը եւ կատարուած աշխատանքը ծրագրուած ու համադրուած կերպով յառաջ տանելու հրամայականը:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

● **ՍՈՐԻՆՆԵՐՍԻ** նախագահ Նեպիի Պըրրի երէկ ընդունեց Լիբանանի մէջ Նորուելուէյի դեսպանին հրաժեշտի այցելութիւնը:

● **Պըրրիի** այցելեց նաեւ կրթութեան նախարարութեան ընդհանուր հսկիչ Հակէմ Մէքքի:

● **ՉՐՕՍԱՇՐՉՈՒԹԵԱՆ** նախարարութեան ընդհանուր տնօրէն Նատա Սարտուք երէկ ընդունեց Թունուկի Կրօնաշրջանի գրասենեակի պատուիրակութիւնը: Հանդիպումին քննարկուեցան Լիբանան - Թունուկ Կրօնաշրջանի հեղինակութեան ընթացքը արգելակող հարցեր:

● **ՄԱՐՈՆԻՆԵՐՈՒ** Պուրոս Սէյրի պատրիարքը երէկ Պըրրիի մէջ ընդունեց երեսփոխան Պուրոս Հարպի, որուն հետ քննարկեց Երկրին ընդհանուր կացութիւնը:

Մար Մարունի տօնին առիթով, Սէյրի

ՄԵՇ ՊԱՇՏԻ ԱՌԻՈՎ

«ՀԱՅՐ ՄԵՐ»-Ի ՄԵԿԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԸՈՂՈՎՈՐ ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՒԹԻՒՆ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԱՅՐԱԿԱՆՔԻՆ ՄԵՉ

Քառասորեայ պահեցողութեան ընթացքին, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան Ա. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ ամէն ՉՈՐԵՔՉԱՐԹԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԾ օրերը տեղի պիտի ունենան ժամերգութիւններ, հանդիսապետութեամբ Ն. Ս. Օ. Տ. Ս. ԱՐԱՄ Ա. կաթողիկոսի Մեծի Տանն Կիլիկիոյ: Առաւօտուն՝ Արեւազի ժամը 7:00ին եւ երեկոյեան՝ Շակուն՝ ժամը 5:00ին:

Այս տարի Մեծ Պահոց շրջանի խորհրդածութեան նիւթը պիտի ըլլայ Տերուական Աղօթքը: Խորհրդածութիւններն ու մեկնութիւնները տեղի պիտի ունենան Չորեքշաբթի օրերը առաւօտուն՝ Արեւազի ժամերգութեան աւարտին, եւ Ուրբաթ օրերը երեկոյեան՝ Շակունի արարողութեան ետք:

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ միաբան հայրերը պիտի կատարեն մեկնութիւնները հետեւեալ հերթականութեամբ.

- ՉՈՐԵՔՉԱՐԹԻ. 13 ՓԵՏՐՈՒՄ
- Տ. Սարայր Ս. վրդ. Ալոզեան - Ի՞նչ է աղօթքը
- ՈՒՐԲԱԾ. 15 ՓԵՏՐՈՒՄ
- Տ. Նարեկ Ս. վրդ. Ալեքեան - Աղօթքին տեղը

Քրիստոսի կենցաղին մէջ

- ՉՈՐԵՔՉԱՐԹԻ. 20 ՓԵՏՐՈՒՄ
- ՈՒՐԲԱԾ. 22 ՓԵՏՐՈՒՄ
- Տ. Սեդրիկ վրդ. Բարիբեան - Սուրբ եղիցի անունը

ՔՐ

- ՉՈՐԵՔՉԱՐԹԻ. 27 ՓԵՏՐՈՒՄ
- Տ. Փառէն վրդ. Կարոյանեան - Եկեղեցի արքայութիւնը
- ՈՒՐԲԱԾ. 1 ՄԱՐՏ
- Տ. Գրիգոր վրդ. Չիքեան - Եղիցի կամքը
- ՉՈՐԵՔՉԱՐԹԻ. 6 ՄԱՐՏ (ՄԵԾՆԵՔ)
- Տ. Կրոյր վրդ. Տեմիրճեան - Չիք մեր համապագորդ տուր մեզ այսօր
- ՈՒՐԲԱԾ. 8 ՄԱՐՏ
- Տ. Պարթեւ վրդ. Կիլիկեան - Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեր թողումը մերոց պարտապանաց
- ՉՈՐԵՔՉԱՐԹԻ. 13 ՄԱՐՏ
- Տ. Մաշտոց վրդ. Չոպանեան - Եւ մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն
- ՉՈՐԵՔՉԱՐԹԻ. 20 ՄԱՐՏ
- Տ. Մասիս Արք. Չոպուեան - Այլ փրկեա զմեզ ի չարքս
- ՈՒՐԲԱԾ. 22 ՄԱՐՏ
- Տ. Սիփան արք. Քէչեան - Չիքը եւ կարողութիւնը եւ գործութիւնը եւ փառք

Սիրով կը հրաւիրուի հաւատացեալ ժողովուրդը՝ ներկայ գտնուելու Մեծ Պահի հոգեպարար արարողութիւններուն եւ լսելու միաբան հայրերու խորհրդածութիւնները:

ԴԻՒՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

ՏԵԱՌԵՆԴԱՌԱՋԻ ՏՕՆԸ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԵՉ ԵՒ ԱՒԱՆԴԱԿԱՆ ՀՐԱՎԱՌՈՒԹԻՒՆ

Յառաջիկայ Չորեքշաբթի, 13 Փետրուար 2002ի երեկոյեան ժամը 4:00ին, Ամբիլիասի Ա. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ տեղի պիտի ունենայ Տեառնընդառաջի Նախատեսակի հանդիսաւոր արարողութիւն, նախագահութեամբ՝

Ն. Ս. Օ. Տ. Ս. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

Եկեղեցական արարողութեան ընթացքին տեղի պիտի ունենայ նաեւ նորածին մանուկներու Տաճար ընծայումը: Ապա, Մայր Խորանցնէ վառուած լոյսով, Մայրամբարի շրջափակին մէջ պիտի վառուի աւանդակն խարոյկը:

Սիրով կը հրաւիրուի հաւատացեալ ժողովուրդը՝ ներկայ գտնուելու Տեառնընդառաջի հոգեպարար արարողութեան:

ԴԻՒՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

ՏԵԱՌԵՆԴԱՌԱՋԸ Ս. ՆՇԱՆ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԵՉ

Յառաջիկայ Չորեքշաբթի, 13 Փետրուար, յետմիջօրէի ժամը 4:00ին, Ս. Նշան Մայր եկեղեցւոյ մէջ տեղի պիտի ունենայ Տեառնընդառաջի նախատեսակի հանդիսաւորողութիւն: Ժամերգութեան ետք եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ պիտի վառուի աւանդակն խարոյկը:

Ընդառաջ, 14 Փետրուարին, Ս. պատարագ առաւօտեան ժամը 9:30ին:

Ս. ՆՇԱՆ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՐԴ

Շարք՝ էջ 10

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Զարուհի Քիւրքեան
Տէր եւ տիկին Պետրոս Քիւրքեան եւ զաւակունք
Տիկին Ալիս Սիմոնեան եւ զաւակունք
Տիկին Մարիթան Ալեքսանեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Սարգիս Սիմոնեան
Տէր եւ տիկին Պետրոս Քիւրքեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Պետրոս Քիւրքեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Պետրոս Քիւրքեան եւ զաւակունք

ԴԱՆԻԷԼ ԶԻՒՐԺՃԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ 1932ից)

անակնկալ մահը, որ պատահեցաւ Երկուշաբթի, 11 Փետրուար 2002ին:

Յուզարկակալութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ Երեքշաբթի, 12 Փետրուար, կէսօրէ ետք ժամը 3:00ին, Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ մէջ, նախկին Պատառի, ուրիշ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Ֆրեր Շրպայէի Ազգային գերեզմանատունը:

- Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահապղ:
- Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Նախկին Պատառի, «Շաքէ Մարթայան» շէնք, Երեքշաբթի 12, Չորեքշաբթի 13 եւ Հինգշաբթի 14 Փետրուարին:
- Կը խնդրուի փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութիւններ կատարել բարեսիրական հաստատութիւններու:

365 ՕՐԵՐԵՆ ՕՐ ՄԸ ՀԱՅ ԾԵՐԱՆՈՅԻՆ

Սոյն ձեռնարկին հետեւեալ ազգայինը կը ստանձնէ օրուան մը ձաշի ծախսը՝ 300 տոլար: Տիկին Էլիզ Թերգեան (Leogravure):

ՏԵԱՌԵՆԴԱՌԱՋԸ ՍՐԲ. ՔԱՌԱՄՆԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԵՉ

Յառաջիկայ Չորեքշաբթի, 13 Փետրուարի յետմիջօրէի ժամը 4:30ին, Սոր Մարաշի Սրբ. Քառասնցի Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ տեղի պիտի ունենայ ՏԵԱՌԵՆԴԱՌԱՋԻ նախատեսակի հանդիսաւոր արարողութիւն:

Արարողութեան պիտի նախագահէ եւ քարոզէ՝

ԳԵՐՇ. Տ. ԳԵՐԱՍ ԵՊՍ. ԽԱՉԵՐԵԱՆ
(Առաջնորդ Լիբանանի Դայոց Թեմի)

Յետ եկեղեցական արարողութեան եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ պիտի վառուի աւանդակն խարոյկը:

Սիրով կը հրաւիրուի հաւատացեալ ժողովուրդը՝ ներկայ գտնուելու աւանդակն հոգեթով արարողութեան:

Ս. Բ. ԱՍԿԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԹԱՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՇՆՈՐԱԿԱԼԻԷ

Տիկին Երանուհի Ուզուրեան եւ զաւակները իրենց շնորհակալութիւնը կը յայտնեն բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, ծաղկեպսակով եւ նուիրատուութեամբ մասնակցեց եղան իրենց անուանոյն եւ հոր՝ ԱՐՄԵՆ ՈՒՂՈՒՐԵԱՆԻ մահուան սուգին:

ԾԱԽՈՒ ԽԱՆՈՒԹ

- Ամբիլիաս, «Սիմիթեան» շէնք, 60 քառ. մետր տարածութիւն, օժտուած՝ թրիֆազէ 60 անկէր ելեկտրոնականութեամբ: Յարմար գին: Հեռ. 03-310203:

ԿՈՒՉՈՒՆ

- Վարպետ եւ փորձառու ոսկերիչներ (սետքեր): Հեռ. 01-242549:

Lantern STUDIO

- Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ

Հեռ. 01-266866
Եւ 03-695399

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

ՀԱՅՐԵՆԻ ՉԱՒԱԽՔ

«Ազգակ» յատուկ հրատարակութիւն: 496 էջ:

- Ստանալու համար դիմել գրախանութիւններ՝ Համազգային, Նարեկացի, Ոսկեղար, Ուրֆալեան եւ Կոմիտաս:

ԳԻՆ՝ 15.000 Լ.Ո.

ՄԻԼՈՇԵՒՉ ՊԱՏՐԱՍ Ե ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԼԱ ՀԵՅ, 11 (ՌՈՅԹԸՐԸ).- Երկուսուսուսի նախկին նախագահ Սյուսանյան Միլոշեւիչ Երկուշաբթի օր տեսակցութիւն ունեցած է իր փաստաբաններուն հետ՝ պատերազմի ոճիրներու յանցանքով իր դատավարութեան նախօրեակին եւ անոնց յայտնած է, թէ իր ինքնապաշտպանութեան ընթացքին պիտի նշէ 1990ական թուականներուն Պալքասեան տագնապներու օրերուն արեւմուտքի ղեկավարներու խօսքերն ու գործերը:

Սերպ իրաւական խորհրդատու Տրակոպա Օկնիանովիչ երեք ժամ տեւողութեամբ տեսակցութենէ մը ետք, յայտնած է, թէ ան լիովին՝ մտային եւ ֆիզիքական առումով պատրաստ է Երեքշաբթի օրուան (այսօր) դատավարութեան:

Հարիւրաւոր թղթակիցներ, միջազգային պաշտօնատարներ, փաստաբաններ եւ մարդկային իրաւանց պաշտպաններ Լա Հեյ մեկնած են, ներկայ գտնուելու համար դատավարութեան, որ պատմութիւն կերտող դատավարութիւն մը պիտի ըլլայ եւ հաւանաբար 2 տարի պիտի տևէ:

Միլոշեւիչ, որ ամբաստանուած է համայնքային բնոյթի մաքրագործումներու ծրագիրները յղացած ըլլալու յանցանքով, Բ. Աշխարհամարտէն ետք Նիւրեմպէրկի դատավարութենէն ի վեր պատերազմական ոճիրներու եւրոպական մեծագոյն դատավարութիւնը կը դիմագրաւէ:

Ան մերժած է ճանչնալ Լա Հեյի մէջ հաստատուած ատեանը, որ պայն պիտի դատէ խորաթիւ մէջ 1991-1992ի մարդկութեան դէմ ոճիրներու, Պոսնինոյ պատերազմին՝ 1992-95 ցեղասպանութեան եւ Քոսովոյի մէջ 1999ի մարդկութեան դէմ ոճիրներու յանցանքով:

Միլոշեւիչի պարզապէս կանգնողներ Արեւմուտքը կ'ամբաստանեն պայն քառութեան նուազ մը դարձնելու յանցանքով՝ նախկին նախագահը իբրեւ «խաղաղարար» գործածելէ ետք 1990ական թուականներու կէտերուն:

ՄԱԿի գլխաւոր դատախազ Քարլա Տէլ Փոնթէ յայտնած է, թէ Պալքասեան պատերազմներուն տեղի ունեցած վայրագութեանց մասին վկայութիւն տուող շուրջ 300 հոգի դէմ յանդիման պիտի դնէ այն մարդուն, որ շատերու համաձայն, այդ դէպքերուն ծրագիրները մշակած անձնատրութիւնը եղած է:

ՅՈՐԴԱՆԱՆ

«ՔԱՅԻՏԱ»Ի ԱՆԴԱՄԻ ՍԸ ԴԵՄ ԱՆՀԱԿՃԻՈՒ

ԱՄԱՍՆ, 11 (ՌՈՅԹԸՐԸ).- Յորդանանեան պատեան մը Երկուշաբթի օր մահապատիժի դատապարտեց Միացեալ Նահանգներ ծնած իսլամական մը, որ ամբաստանուած էր «Քալիտա» շարժումի Աֆղանիստանի բանակավարներուն մէջ մարտելու յանցանքով, որպէսզի դաւեր ծրագրէ Յորդանանի մէջ ամերիկեան ու իսրայէլեան թիրախներու դէմ:

Պետութեան ապահովութեան ատեանը մեղաւոր յայտարարեց Իմատ Հիմապին (33 տարեկան), դիտել տալով, որ ան պայթուցիկ նիւթեր ու վէճքեր ապահոված է ամերիկացի ու իսրայէլացի պոսաշրջիկներու դէմ յարձակումներ կատարելու համար:

Հիմապիի պաշտպան փաստաբանները կողմնակալութեամբ ամբաստանած էին իր դատախազները, դիտել տալով, որ անոնք շահագործեցին 11 Սեպտեմբերի դէպքերը՝ Հիմապիի դէմ մահով զրկելու մը ապահովելու համար:

Հիմապի իբրեւ մարդասիրական օժանդակութիւններու գործիչ չորս տարի աշխատած է Փաքիստանի հողերուն վրայ աֆղաններու գաղթականներուն մէջ: Անոր անունը յայտնուեցաւ Հոկտեմբերին, տարեկան 1990-ականներու հետ կապեր ունեցողներու անունանցանկին մէջ, որ հրապարակուած էր Միացեալ Նահանգներու Էլեմենտըրի նախարարութեան կողմէ:

Ս. ՅԱԿՈՐ ԵԿԵՂԵՅԻ ԷՇՐԵՖԻԷ

ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱՋ ԵՒ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐ

Սեր Տիրոջ՝ Յիսուս Զրիստոսի քառասունորեայ տաճար ընծայման եւ միաժամանակ Մանուկներու Իրաւունքի Միջազգային Տարրուան գոյգ առիթներով, հետեւեալ արարողութիւնները պիտի կատարուին Էշրեֆիէ Ս. Յակոբ եկեղեցուց յետ «Տիրոս Պապիկեան» օրահին մէջ:

Ս. ՉՈՐԵՔՆԱԲԵՐ. 13 ՓԵՏՐՈՒՄ 2002

Կեսօրէ ետք ժամը 5:00ին՝ Նախատօնակ Տեառնընդառաջի:

- Մանուկներու ընծայում:
- Ժամերգութեան արարողի՝ արանգական խորոյն՝ եկեղեցուց բակին մէջ:
- Պեղարուեստական յայտագիր - մանուկներու յատուկ, «Տիրոս Պապիկեան» օրահին մէջ:
- Քարեկենդանի խամաճիկ եւ հիւրասիրութիւն բոլոր ներկայ մանուկներուն:

Բ. ՀԻՆԳՇԱԲԵՐ. 14 ՓԵՏՐՈՒՄ

Տեառնընդառաջի յատուկ պատարագ:

Սիրով կը հրաւիրենք մեր հաւատացեալ ժողովուրդի գաւակները՝ յատկապէս 10 տարեկանէ վար մանուկները, ապրելու համար մեր ազգին եւ եկեղեցիին հիմունքը աւանդութիւնները եւ սովորութիւնները:

ՇՈՐԵՔՆԱԲԵՐ ԵՒ ԹԱԿԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ Ս. ՅԱԿՈՐ ԵԿԵՂԵՅԻՆ

ԹՈՒՐՔԻԱ ԱՄԻՈՅ ԵՒ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՄՈՒՐՋ ՄԸՆ Ե

ՊՈԼԻՍ, 11 (ՌՈՅԹԸՐԸ).- Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Իսմայիլ Ճէմ, խօսելով Ե. Միութեան եւ իսլամական պետութիւններու նախարարներու ֆորումին ընթացքին, Երկուշաբթի օր անմիջապէս ճիգերու կոչ ուղղած է՝ քանզէնու համար «խոր արմատներ նետած նախապաշարումներ», որոնք յայտնաբերուած են Սեպտեմբեր 11ի յարձակումներուն առիթով:

Հարուստ երկիրները պէտք է աշխատին աղքատ երկիրներու հետ, ըսած է ան, քաջաբերելու համար տնտեսական, ընկերային եւ մշակութային արդարութիւնը եւ կանխարգիւելու պիտեալ, պայքարող սերունդներու ի յայտ գալը:

Պոլսոյ խորհրդատուները, որ իր տեսակին մէջ առաջինն է եւ Ե. Միութենէն ու Իսլամական Խորհրդրդաժողովի կազմակերպութենէն շուրջ 50 նախարարներ քով-քովի կը բերէ, Մ. Նահանգներու մէջ Սեպտեմբեր 11ի յարձակումներէն 5 ամիս ետք կը կայացուի:

Ամերիկեան գլխաւորութեամբ ուժեր տապալած են Աֆղանիստանի թալեպան կառավարութիւնը: Ծառեր ունին այն մտավախութիւնը, թէ Իրաք կրնայ յաջորդ թիրախը դառնալ:

Կը նախատեսուի, որ Իրաքի արտաքին գործոց նախարար Նաճի Սապրի ներկայ գտնուի Պոլսոյ խորհրդատուներին:

ՊԱՏԿԵՐԱՍՓԻՌԻ ԿԱՅԱՆԻ ՄԸ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆԸ Կ ԱՐԳԻՆՈՒԻ ՄԷԿ ՏԱՐՈՒԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՏԻՐԱՐՊԵՔԻՐ, 11 (ՌՈՅԹԸՐԸ).- Թուրքիոյ մէջ սփռուածներու հսկող գերագոյն խորհուրդը Երկուշաբթի օր մէկ պատկերասփիւռի տեղական կայանի մը, որ քրտերէն եղանակներով կրտսեր - երիզներ ցուցադրած է, հակառակ համաձայնագրական բարեփոխումի մը՝ արտօնելու համար քրտերէն սփռուածները:

Թուրքիա Հոկտեմբերին իր սահմանադրութեան քրտերէն բարեփոխած էր արտօնելու համար պատկերասփիւռէն եւ ձայնասփիւռէն քրտերէն սփռուածներ՝ Ե. Միութեան մարդկային իրաւանց չափանիշներուն համար ի գործ:

Չորսուրդ ճիգերուն ճիգէն ներս, սակայն անհկառնուող օրէնքները չէ փոխած տակաւին:

Թուրքիոյ ձայնաստորուան համար առկա փիւռի եւ պատկերասփիւռի գերագոյն խորհուրդը հաղորդագրուած է, որ թեան մը մէջ յայտնած է, թէ «Կիւն Թի. Վի.» ռոնաբարած է օրէնքներ, որոնք կ'արգիլեն ընկերութիւնը վայրագութեանց, ահաբեկչութեան եւ համայնքային բնոյթի անջատողականութեան տանող սփռուածները:

Խորհուրդը յաճախ մէկ կամ երկու օրուան առկախումներու կը ձեռնարկէ պատկերասփիւռի եւ ձայնասփիւռի կայաններու դէմ, սակայն հազարաւոր չէ սփռուած:

Սարուան առկախումներ կը վճռէ:

«Կիւն Թի. Վի.» երկրին քրտական միակ օրինական կուսակցութեան ՀԱՏԷՖի կողմէ կազմակերպուած հաւաքներ եւ ժողովներ կը պատկերասփռուէ:

ՀԱՏԷՖի գործունէութիւնը կրնայ արգիլուիլ՝ քերտ անջատողականներու հետ անոր ենթադրեալ կապերուն համար:

Կայանին սեփականատէրը՝ Նեսաթ Պիլիկէժ, ըսած է, թէ որոշուած «ամբողջովին քաղաքական է», եւ թէ «անջատողական» բնոյթի որեւէ յայտագիր չէ սփռուած:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՆԱԽԱԳԱՀՎԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՇԻՐԱՔԻ ԿԱՄՐԱՍԱՆԷ ԸՆԿԵՐՎԱՐԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ԿԸ ՅԱՅՏԱՐԱՐԻ ԻՐ ԹԵԿՆԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

ԱԻՒՆԻՈՆ, 11 (ՌՈՅԹԸՐԸ).- Ֆրանսայի նախագահ Ժաք Շիրաք Երկուշաբթի օր վերընտրութեան արշաւը ընթացքի մէջ դրած է, պաշտօնապէս իր թեկնածութիւնը յայտարարելով եւ ընկերվարական կառավարութիւնը ամբաստանելով արդիւնքները վատնելու յանցանքով:

Երկար ստեղծ ի վեր սպասող յայտարարութիւնը կատարուած է այցելութեան մը ընթացքին՝ հարաւային Աիւիոն քաղաքը, որ Շիրաք հասած է նախագահական օդանավով՝ շեշտելու համար իր նոր հանգամանքը իբրեւ ընտրարշաւի ձեռնարկած անձ:

Կը նախատեսուի, որ Շիրաք (69 տարեկան) իր մրցակիցին՝ ընկերվարական վարչապետ Լիոնէլ Ճոսփէնի դէմ դժուարին արշաւ մը դիմագրաւէ երկու հանգրուաններով կայանալիք ընտրութեանը՝ Ապրիլ 21ին եւ Մայիս 5ին: Շիրաք եւ Ճոսփէն 1997ին ի վեր իշխանութիւնը կը բաժնեն «անհանգիստ գոյակցութեամբ մը»:

Երկրին մէջ կատարուած հարցախոյզները քաջալերական չեն Շիրաքի համար, ինչ որ միշտ է այլ պահպանողականներ հրապարակաւ կոչ ուղղելու անոր, որ ընտրարշաւը ընթացքի մէջ դնէ ձախակողմեան քննադատութիւնները ընտրապայքարին տիրապետելէ եւ կաշտակերութեան ամբաստանութիւններ հրապարակելէ առաջ:

Շիրաք իր ընտրապայքարը սկսած է քննադատելով ընկերվարականներու գլխաւորութեամբ կառավարութիւնը, ըսելով, թէ հակառակ չորս տարուան տնտեսական աճին, անհկա երոպական այլ երկիրներէ ետ մնացած է, թշուառներու վերաբերեալ քարեկարգումները ուշացուցած է եւ փորձած է բարմանագիրներով աշխատանքային առիթներ ստեղծել:

ԻՆՉՊԵՍ ԳՈՐԾԱԾԵԼ FUEL CARD-Ը

Չորս ինքնաշարժից պենզին, մագնիս, իւրից, ինչպէս նաեւ լուսալու համար, վճարումին հետ միաժամանակ ներկայացուցեք FUEL CARD-ը, այս ձեւով ձեր մասնակցութիւնը բերած կ'ըլլաք տնտեսական ծրագիրներու յաջողութեան:

ԻՆՉՊԵՍ ՍՍԱՍԼ FUEL CARD-Ը

FUEL CARD-ը կրնաք ստանալ հետեւեալ կեդրոններէն.-

- ԱՅՏԵԼԻ գրասենեակ, Պուրճ Համուտ
- Հ ա մ ա գ ա յ ի մ ի գրախանութ, Պուրճ Համուտ
- Գրատուն Caravelle, Չարք
- Գրատուն Sava, Այնճար
- Գրատուն Կոմիտաս, Պէյրուք
- Obellx հաստատութիւն, Անթիլիաս

ՓՈՒԹԻՆԷՆ ԶԳՈՒՇԱՅՈՒՄ ՌԻԱՇԻՆԿԹԸՆԻ

Ռուսիոյ նախագահ Վլադիմիր Փութին պաշտօնապէս Միացեալ Նահանգները՝ պիտուրական գործողութեան մը մասին միակողմանի որոշում տալէ, եթէ անոնք կ'ուզեն պահպանել հաւաքելութեան դէմ համախմբուած միջազգային ճակատը:

Փութին անցնող, որ Ռուսիա կը գործակցի Միացեալ Նահանգներուն հետ հակահաւաքելութեան ճակատին մէջ: Ան ըսաւ նաեւ շարունակելու համար միացեալ ճիգերը եւ պատերազմը պիտեալու համար անհրաժեշտ է համակարգումը:

Ռուսիա թէւ պարզապէս կանգնեցաւ Ռաշինկոնի յայտարարած տարաբնույթեան դէմ պատերազմին, սակայն անհկա համաձայն չէ, որ Աֆղանիստանէն ետք Իրաքի կամ այլ երկրի դէմ ծախալի պատերազմը. ռուս բարձրատիման պաշտօնատարներ կ'ըսեն, որ Պաղտստին դէմ ամերիկեան յարձակում մը կրնայ քանդել հակահաւաքելութեան ճակատը:

Փութին անցնող պաշտօնապէս մը որդեգրելով ըսաւ, որ Ռուսիա կը մերժէ «սեւ անահանգանկերու» դրոշմը: Սակայն ան դիտել տուաւ, որ Ռուսիա եւս մտահոգ է քիմիական վէճքեր արտադրելու կարողութիւններուն մասին: Փութին անցնող սակայն, որ այս հարցը լուծելու յարմար միակ ձեւը Իրաքի դէմ ուժի գործածութիւնը չէ:

ԸՈՒՅԹ ԿԸ ԶԳՈՒՇԱՅՆ ԻՐԱՔԸ

Քուէյթ նկատել տուաւ, որ Իրաք պիտուրական յարձակումներու թիրախ կրնայ դառնալ եթէ գործողութեան չընէ ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդի բոլոր որոշումները:

Արտաքին գործոց նախարար շէյխ Սապահ Ահմէտ Սապահ կոչ ուղղեց Իրաքի՝ գործադրելու բոլոր որոշումները, որոնց կարգին է պէնքի քննիչներուն վերադարձի պահանջը: Շէյխ Սապահ ըսաւ, որ Քուէյթի սերը Իրաքի ժողովուրդին հանդէպ պատճառ կը դառնայ, որ Պաղտստին պահանջէ ընդառաջելու ՄԱԿի պահանջներուն, որպէսզի Իրաքի ժողովուրդը յաւելեալ տառապանք չկրէ:

Իրաքի փոխ նախագահ Թահա Եսաին Ռամատան Կիրակի օր յայտարարած էր, որ Պաղտստ կարեւորութիւն չի տար ամերիկեան սպանալիքներուն, որոնք անցնող քան տար տարիէ ի վեր կը կրկնուին՝ յանդիման վերածուելով:

Քուէյթի տեղեկատուութեան նախարար շէյխ Ահմէտ Ֆահտ Սապահ իր կարգին կոչ ուղղեց Իրաքի՝ ենթարկուելու ՄԱԿի որոշումներուն:

● ԱՒՍՏՐԻԱՅԻ ծախալեղական աշակերտեան ղեկավար Եորկ Հայտեր երկէ Պաղտստ ժամանեց, յայտնեց Իրաքի արտաքին գործոց նախարարութիւնը: Հայտեր հրաւիրուած է Իրաքի Բարեկամութիւն, Խաղաղութիւն եւ Միասնականութիւն կազմակերպութեան կողմէ:

ՓՈՐԹՈՒԳԱԼ

ՎԵՑ ՆՈՐԱԾԻՆՆԵՐՈՒ ԾՆՈՒՆԴ

Փորթուգալի կին մը ծնունդ տուաւ վեց երեխաներու: «31ամեայ Իտալիան Սանթոս բնական ծնունդ տուաւ երեք մանչ եւ երեք աղջնակ պարկերուն», ըսաւ թժշկ Ալֆրէտո տա Քոստան:

Նորածինները կը կշռեն 408էն 563 կրամ. անոնք կը ստանան պէտք եղած խնամքը: Հիւանդանոցի տնօրէն Վիլհելմէ Փիւք «Ուուպ» լրատու գործակալութեան յայտնեց, թէ նորածիններուն համար առաջին 48 ժամուան կեանքը անհրաժեշտ է, ապահովելու համար թէ անոնք մահուան վտանգի տակ չեն եւ կրնան ողջ մնալ:

Փոքրերուն հայրը՝ Խոսէ Անթոնիո Սանթոս, ուրախութիւն յայտնեց եւ ըսաւ, թէ անհամբեր է իր պաւսկներով տուն վերադառնալու:

ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ FUEL CARDԸ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ՅԱՉՈՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԻՆՉՊԵՍ ԳՈՐԾԱԾԵԼ FUEL CARD-Ը

Չորս ինքնաշարժից պենզին, մագնիս, իւրից, ինչպէս նաեւ լուսալու համար, վճարումին հետ միաժամանակ ներկայացուցեք FUEL CARD-ը, այս ձեւով ձեր մասնակցութիւնը բերած կ'ըլլաք տնտեսական ծրագիրներու յաջողութեան:

ԻՆՉՊԵՍ ՍՍԱՍԼ FUEL CARD-Ը

FUEL CARD-ը կրնաք ստանալ հետեւեալ կեդրոններէն.-

- ԱՅՏԵԼԻ գրասենեակ, Պուրճ Համուտ
- Հ ա մ ա գ ա յ ի մ ի գրախանութ, Պուրճ Համուտ
- Գրատուն Caravelle, Չարք
- Գրատուն Sava, Այնճար
- Գրատուն Կոմիտաս, Պէյրուք
- Obellx հաստատութիւն, Անթիլիաս

Յաւելեալ մամրամասնութեանց համար հեռաձայնել՝ 01-242556 թիւին:

Սազուրի սպասարկութեան համար հեռաձայնել՝ 04-715111, 04-715222 եւ 04-715333 թիւերուն:

ԶԱՐՏԸ ԿԸ ՍՍԱՍԸ ԶՐԻՕՐԵՆ

ՎՐԹԷՔԱՐՈՐ ՆՈՒԷՐՆԵՐ ԵՒ ԻՆՔՆԱՇՈՒՄ ԵՒ ԻՆՔՆԱՇՈՒՄ

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՐԱՆՈՒՄ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ՝ ԱՐԱ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆԻ ՀԵՏ

Երկուշաբթի, 4 Փետրուարին, Հ. Յ. Դ. Արեւմտեան Ամբերկայի կեդրոնական կոմիտէի «Փէշէքէրեան» կեդրոնը այցելած է Ռուսիոյ Հայերու Միութեան նախագահ Արա Աբրահամեան եւ ընդունուած է կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ Վիգէն Եագուպեանի, կեդրոնական կոմիտէի անդամ Վահէ Պողոյանի, ինչպէս նաեւ «Ասպարեգ»-ի հայերէն եւ անգլերէն բաժնիներու խմբագիրներ եւ «Լորիգոն»-ի պատասխանատու Վաչէ Բրուտեանի եւ Արա Սալաւերջանի կողմէ:

Հանդիպումին ընթացքին Արա Աբրահամեան ընդարձակ տեղեկութիւններ տուած է Ռուսիա բնակող հայութեան մասին, ապա անդրադարձած է միութեան աշխատանքներուն՝ կրթական, քաղաքական եւ առհասարակ գաղութի կազմակերպչական մարզերուն մէջ, ընդգծելով սփիւռքեան փորձառութեան պակասին ծագող դժուարութիւնները: Ան նշած է, թէ միութիւնը աշխատանք կը տանի ամբողջովին համար Ռուսիոյ եւ Հայաստանի տնտեսական կապերը եւ մանրամասնութիւններ տուած է այս ուղղութեամբ առնուած քայլերուն մասին: Ան յայտնած է, թէ Մոսկուայի մէջ աշխատանք տարուած է առանց կեցութեան արտօնագրի աշխատանքային կարգավիճակ տալու այն հայերուն, որոնք գործի համար Ռուսիա կու գան. եւ այս՝ որպէսզի յարմարագոյն առիթով կարենան վերադառնալ հայրենիք եւ իրենք կ'օգնեն վերադառնալ ուղղողներուն:

Արա Աբրահամեան հանգամանորէն անդրադարձած է նաեւ ուսական քաղաքական բարձրագոյն շրջանակներուն հետ միութեան սերտ կապերուն՝ ընդգծելով այն հանգամանքը, որ մեկնակէտը երկու երկիրներու հասարակաց շահերու ամրապնդումն է: Ան նաեւ խօսած է հայրենական ընդհանուր նպատակներուն շուրջ համախմբուելու անհրաժեշտութեան մասին:

Իրենց կարգին, Հ. Յ. Դ. ներկայացուցիչները յայտնած են, թէ բազմաթիւ են հայութեան գանազան հատուածները համախմբելու կարողանումները: Անդրադարձ եղած է այս ծիրին մէջ գործնական քայլերու անհրաժեշտութեան, ինչպէս նաեւ Ռուսիոյ եւ Ամբերկայի մէջ քաղաքական աշխատանքներու մեկնակէտային նոտութիւններուն եւ տեղական պայմաններէն բխող տարբերութիւններուն:

ԱՐԿԱԴԻ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ Ք. ՄԷՅԼԻՆ

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան արտաքին գործոց նախարարութիւնը կը հաղորդէ, որ Երեքշաբթի, 5 Փետրուարին նախագահ Ա. Ղուկասեան հանդիպում մը ունեցած է կարմիր խաչի Միջազգային կազմակերպութեան գրասենեակի պատասխանատու Քրիսթաֆըր Մէյլիի հետ: Վերջինիս կ'ընկերակցէր կազմակերպութեան ժընեռլ գրասենեակի ներկայացուցիչը:

Հանդիպման ընթացքին Մէյլի նախագահին ներկայացուցած է կարմիր խաչի Միջազգային կազմակերպութեան ղարաբաղեան գրասենեակի 2001 թուականի գործունէութիւնը եւ պատրաստակամութիւնը յայտնած է շարունակել անոր ծրագրերը առողջապահական մարզին մէջ եւ ի մասնաւորի Լ. Ղարաբաղի շրջաններուն մէջ բժշկական կեդրոններու վերաշինութեան եւ վերանորոգման, ինչպէս նաեւ գանոնք կահոյցով, անհրաժեշտ սարքաւորումներով եւ դեղորայքով ապահովելու իմաստով:

Հանդիպումին արձարծուած են նաեւ Արցախի մէջ ականազերծման աշխատանքներու վերաբերեալ հարցեր: Ք. Մէյլի Ա. Ղուկասեանի ներկայացուցած է իր կազմակերպութեան պատրաստած նախագիծները այդ ուղղութեամբ՝ նշելով, որ ականազերծման են առողջ մասին բնակչութեան տեղեկացնելու աշխատանքները կը շարունակուին Արցախի պետական մարմիններուն հետ գործակցաբար: Ան ընդգծած է, որ 2001 թուականին ականազերծման պայթումին պատճառով գոհեր չեն արձանագրուած:

Արձարծուած է նաեւ միջազգային կազմակերպութեան ներկայացուցիչներուն՝ Արցախի բանտերը այցելելու եւ բանտարկեալներու առողջական եւ ընկերային վիճակին ծանօթանալու կարելիութիւնը, որուն առիթով Ա. Ղուկասեան պատրաստակամութիւնը յայտնած է քննարկել հարցը եւ յանձնարարել համապատասխան մարմիններուն՝ ուսումնասիրելու քննարկուող հարցին իրաւական երեսը:

ԱՍԼԱՆ ԱՊԱՇԻԹԷ ԿԸ ՊԱՐԳԵՒԱՏՐԷ ԱՐՄԷՆ ԳԷՈՐԳԵԱՆԸ

Վերջերս Աճարիոյ ինքնավար հանրապետութեան ղեկավար Ասլան Ապաշիթի մեծ վրաստանի նախագահ Էտուարտ Եւեարտանի հետ ընդունով Պաթումի մէջ Պատուոյ շքանշան յանձնած է Աճարիոյ հայ համայնքի ղեկավար Արմէն Գէորգեանին:

Արմէն Գէորգեան Պատուոյ շքանշանով պարգևատրուած է Աճարիոյ կառավարման մարմիններուն մէջ արհեստավարժ աշխատանքին եւ վրացի ու հայ ժողովուրդներուն միջեւ բարեկամութեան ամրապնդման գործին մէջ իր ունեցած նպաստին համար:

Յայտնենք, որ Արմէն Գէորգեանի նախաձեռնութեամբ Պաթումի մէջ վերանորոգուած է 1893 թուականին կառուցուած Ս. Փրկիչ հայկական եկեղեցին:

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԷՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Կառուցուած քայլին բարեփոխումներու «Էս. Էյ. Սի. - 5» վարկի շուրջ բանակցութիւններ վարելու համար այս շաբաթ կը նախատեսուի Համաշխարհային Դրամատան մէջ պատուիրակութեան Հայաստան այցելութիւնը:

Ըստ դրամատան Հայաստանի ակադեմիայի ղեկավարութեան փաստաթուղթի, վարկը կը միտի գործարարութեան միջավայրի ստեղծման եւ ընկերային հատուածներու զարգացման ուղղութեամբ հետագայ բարեփոխումներու օժանդակութեան:

«Էս. Էյ. Սի. - 5» կրնայ նաեւ ներառել ուժանիւթի մարզը, գլխաւորաբար ֆինանսական վերականգնման ուղղութեամբ, բարելաւելով սեփականաշինութեան բնակարանային վիճակը:

ՆՈՐ ՇՐՈՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

«ԽԱԶԵՐԻ ԿՈՄԻՏԱՍԵԱՆ ՎԵՐԾԱՆՈՒԹԵԱՆ ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆԸ»

Լոյս տեսած է երաժշտագէտ Արթուր Եանազարեանի «Խազերի կոմիտասեան վերծանումը» յայտնուած քերթը, որուն մէջ հեղինակը բացատրած է հնադարեան խազերու թեմային: Հայկական խազային նոթագրութեան կոմիտասեան վերծանութեան յայտնաբերուած բանալին, առիթ տուած է կազմելու հոգեւոր երաժշտութեան ընտրանին, որ 11 Փետրուարին «Առնօ Բաբաջանեան» համերգասրահին մէջ առաջին անգամ ըլլալով կը ներկայացուի Յարութիւն Թոփիկեանի ղեկավարած Երեւանի սենեկային երգչախումբին կողմէ:

Ըստ Արթուր Եանազարեանի, խազային նոթագրութեամբ հայ եկեղեցական երգերը արձանագրուած են հարիւրաւոր տարիներ առաջ՝ երգերը հետագայ աղաւաղումներէն խուսափելու համար, սակայն գանազան պատճառներով անոնք դարձած են անընթաց եւ բանաւոր փոխանցման պատճառով երգերը ենթարկուած են փոփոխութեան եւ աղաւաղումի: Խազերը կրկին վերականգնելու եւ իրենց նախնական վիճակին վերադարձնելու տարի կոմիտասեան վարչապետ 20 տարի աշխատած է այս ուղղութեամբ:

Ա. Եանազարեան նշած է, թէ համերգի ընթացքին կը ներկայացուին նախ 19րդ դարուն բանաւոր փոխանցուած շարականները եւ ապա նոյն շարականներու արդէն խազերէ կատարուած վերամշակումները: Այս մէջը ունենցիրին առիթ կու տայ նկատելու երկու մեկնաբանութիւններուն տարբերութիւնները:

«ԱԶԴԱԿ»-ի ՀԵՌԱՋԱՅԻՒԹԻՒՆԸ
«ԱԶԴԱԿ»-ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն.- 258526, 260115 եւ 241274:

2003 ԹՈՒԱԿԱՆԸ՝ ԱՐԱՄ ԽԱԶԱՏՐԵԱՆԻ ՏԱՐԻ

Վերջերս Հայաստան գտնուող ԵՌԻՆԵՍՔՈՅԻ գլխաւոր քարտուղար Քոչիշիրո Մացուրա յայտարարած է, թէ միջազգային յիշեալ կազմակերպութեան որոշումով 2003 թուականը յայտարարուած է հայ աշխարհահռչակ յորինող Արամ Սալաւերջանի տարի: Յայտնենք, թէ յառաջիկայ տարի մեծ յորինողին ծննդեան 100ամեակն է:

Այս առնչութեամբ յաւելեալ տեղեկութիւններ փոխանցած է Արամ Սալաւերջանի տուն - Թանգարանի տնօրէն, երաժշտագէտ Գոհար Յարութիւնեան: Ան ըսած է, թէ Հայաստանի մշակոյթի, մարմնակրթութեան եւ երիտասարդութեան հարցերու նախարարութիւնը կայացուցած է խորհրդակցական հանդիպում մը՝ այս առիթով յատուկ ծրագիր մշակելու նպատակով յանձնարուած մը կազմելու համար:

Գ. Յարութիւնեան նշած է, որ սարկ կողքին արդէն աշխատանքներ սկսած են տարուել: Ան արդէն այցելած է Մոսկուա եւ հանդիպումներ ունեցած՝ Ա. Սալաւերջանի զաւակին, աշակերտներուն եւ Ռուսիոյ երաժշտներու միութեան պատասխանատուներուն հետ:

Անդրադառնալով Ա. Սալաւերջանի տուն - Թանգարանին մէջ կատարուելիք աշխատանքներուն, Գ. Յարութիւնեան նշած է, թէ անոնք պիտի սկսին 1 Ապրիլին: Հրատարակուած է նաեւ Արամ Սալաւերջանի «Նամակահի»-ին երրորդ հատորը:

ՇՈՒՆՏԱ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՉԵՌԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍԻ ԶՈՒՑԱԸԱՆԴԵՍ

Հոյանտայի Ութերխի քաղաքի «Քրիստոնէական արուեստի թանգարան»-ին մէջ վերջերս բացուած է ցուցահանդէս, ուր ներկայացուած են Ս. Էլմիաթինի թանգարանին պատկանող եկեղեցական արուեստի նմուշներ եւ Հայաստանի Մետրոպոլիտանի Մատենադարանի հայերէն 33 ձեռագիր մատենաներ («Թարգմանչաց աւետարան»ը, Թորոս Ռոսլինի «Աւետարան»ը եւ այլն): Ցուցահանդէսը պիտի շարունակուի մինչեւ Մարտ ամիս:

Վերջերս հայկական հին ձեռագիրներ ցուցադրուած են նաեւ Վատիկանի Միքսթինեան սրահին եւ Լոնտոնի Բրիտանական գրադարանին մէջ:

ՍՈՒՄԱՅԻԹԻ ԶԱՐԴԵՐՈՒՄ ԳԵՈՎ

ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ ԻՐ ԳԵՆԱՀԱՏԱԿԱՆԸ ՊԻՏԻ ՏԱՅ

1 Փետրուարին Ազրպէյճանի Միլլի Մեճլիսի (խորհրդարան) նախագահ Մուրթալ Ալեքսանդրով յայտնած է, որ Միլլի Մեճլիսը մինչեւ 20 Փետրուար երկարող իր նիստերէն մէկը պիտի յատկացնէ 1988ին Սուվալիթի մէջ տեղի ունեցած իրադարձութիւններուն քննարկման:

Ըստ Ալեքսանդրովի, այդ նիստին ընթացքին խորհրդարանը քաղաքական գնահատական պիտի տայ նշեալ իրադարձութիւններուն, որոնց 14րդ տարեգործը կը լրանայ այս տարի:

Նիստին ընթացքին պիտի քննարկուին նաեւ այդ իրադարձութիւններուն հետ կապուած Ազրպէյճանի ազգային անվտանգութեան նախարարութեան փաստաթուղթերը:

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՄԱՀԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԿ ԶՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

Հայաստանի առողջապահութեան նախարարութեան եւ ազգային վիճակագրական ծառայութեան Հայաստանի տարածքին իրականացուցած ժողովրդագրական - առողջապահութեան հարցերու ուսումնասիրութեան արդիւններուն համաձայն, Հայաստանի մէջ մանկական մահացութեան ցուցանիշը ծնած 1000 երեխայի համեմատութեամբ 36 է:

Գիւղական շրջաններուն մէջ մանկական մահացութեան մակարդակը 50 առ հարիւր ակել բարձր է, քան քաղաքներուն մէջ: Այդ տարբերութիւնը բարձր է նաեւ տարրական եւ միջնակարգ կրթութիւն ունեցող կիներու երեխաներու մօտ՝ միջնակարգ մասնագիտական եւ բարձրագոյն կրթութիւն ունեցողներու համեմատութեամբ:

Ուսումնասիրութեան ընթացքին պարզուած է նաեւ, որ ըստ իրարու յանդիմանող ծնունդներու միջեւ ժամանակահատուածի, մանկական մահացութիւնը այն երեխաներուն համար, որոնք ծնած են նախորդէն նուազ քան 3 տարուան ժամանակաշրջանի մը մէջ, մօտ 2 անգամ բարձր է:

ԱՐԱ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ ԿԸ ՀԱՆԴԻՊԻ ՀԱՅՏԱՐ ԱԼԻԵՒԻ

Ռուսիոյ Հայերու Միութեան նախագահ Արա Աբրահամեան, ելով ընդունուած Լոս Անճելեսի մէջ, կոչուողած է Ղարաբաղի հարցը բացառապէս խաղաղ միջոցներով լուծելու: Ան ըսած է, որ այս հարցին շուրջ ինք խօսած է նաեւ Ազրպէյճանի նախագահ Հայտար Ալիեւի հետ՝ Նիւ Եորքի համաշխարհային տնտեսական համախմբումին ընթացքին տեղի ունեցած հանդիպման մը ժամանակ:

Արա Աբրահամեան յայտնած է, որ Ղարաբաղի հարցի վերաբերեալ բանակցութիւններուն իբրեւ հիմք պէտք է ծառայէ մէկ գաղափար, որ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան ճանաչման խնդիրն է:

ԳԼԱՉՈՐ ՏԱՐԵԳԻՐՔ ԴՊՐԵՎԱՆՈՒՅ (1999-2001)

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ դպրեպանքի ուսանողութեան տարեգիրքն է «Գլաճոր»-ը: Վերջերս լոյս տեսաւ տարեգիրքին 1999-2001 տարեշրջաններու ուսումնական կեանքը ցուցնող վիճակագրութիւն: Գեղատիպ հատոր մը, կողքին՝ մանրանրկարչական արվեստի նկար մը, որ գործն է գեղանկարիչ Զօհրապի (Քէշիշեան) 243 էջերով հատորը ինքնին գրաւորութիւն մը ունի եւ կը հրատարակուի ընթացող բաժանուէրներով, որոնք դաստիարակուած են առանձին բաժանուէրներով, զանազան նիւթերու նուիրուած գրութիւններով:

Հատորին գլխաւոր թեման 1700ամեակն է Հայաստանի մէջ քրիստոնէութեան պետական կրօն ընդունման, եւ այդ մասին առաջին էջը կը բացուի դպրեպանքի տեսուչ Եւսէպ Կր. Վրդ. Սարգիսեանի «1700ամեակ՝ Նորոգութեան Հրաշքը» առաջնորդող խօսքով:

«1700ամեակը եւ մենք» խմբագրականին կը հետեւի «Աղօթասացութիւն» բաժինը, ուր կը մեկնաբանուի աղօթքը հասկացողութիւնը չորս առանձին գրութիւններով՝ Ընծայարանի ուսանողներուն կողմէ գրուած:

Քարոզախօսութիւն բաժինը կը շօշափէ կեանքին վերջուած մտածումներու շուրջ խորհրդածութիւններ՝ չորս առանձին նիւթերով: «Արթուն ծառաներ», «Հաւատքով նայիլ Բարձրեալին», «Պահաճ» հոգիի սնունդ» եւ «Յոյսով ապրիլ» Յովհաննէս սրկ. Պուստուրեան, Եսայի սրկ. Աշգարեան, Գէորգ սրկ. Քիւսպէկեան, Ներսէս սրկ. Թաճեան:

Ուսանելի եւ շահեկան են «Ուսումնասիրական» բաժինին մէջ ներկայացուած գրութիւնները, որոնց գլխաւոր վերնագիրն է «Եօթը առաքինութիւններ եւ եօթը մոլորութիւններ», որ խորհրդածական պահեր կը ստեղծէ եւ մարդուն ուշադրութեան կը յանձնէ «խոնարհութիւն եւ հպարտութիւն», «եղբայրասիրութիւն եւ նախանձ», «հեղուցութիւն եւ բարկութիւն», «աշխատասիրութիւն եւ ծուլութիւն», «ողորմածութիւն եւ ազահութիւն», «որկամուրթութիւն եւ բարեխանութիւն», «ողջախոնութիւն եւ զղջախոնութիւն»: Այս էջերուն մէջ իրենք խորհրդածականները արձանագրած են իրենց կիսատիպ. Նալպանտեան, Գէորգ սրկ. Փաշայեան, Անդր կիսատիպ. Գուճեան, Միհրան կիսատիպ. Եփրատեան, Դրօ կիսատիպ. Ծատուրեան (Ընծայարանի դասախոսներէն):

Հայ միջնադարեան մտածողներուն, փիլիսոփաներուն, սուրբերուն եւ մատենագիրներու մասին ուսումնասիրական յօդուածները շահեկան են իրենց ամփոփ ներկայացումներով: Այս բաժինին մէջ կան Գրիգոր Լուրսեակցի, Մխիթար Գօշ, Ներսէս Ենորհալի, Գրիգոր Լուսաւորիչ, Գրիգոր Մաքիստոս, Դաւիթ Անյաղթ, «Տէրունական կամ տէրունի օրեր», «Գաւառ», «Թէ դիւանագէտ Յուզա», «Աստուածաշունչին այժմէականութիւնը բարոյական դիտանկիւնէն», «Մեծն Տրդատ Գ. Թագաւոր», Մխիթար Հեքարցի: Այս բաժինին մէջ ներկայացուած է նաեւ Յովսէփի (Երևանի Քարշի):

Յաջորդ բաժինը կը վերաբերի գրական ստեղծագործական փորձերու՝ պատմութեան, շարադրութիւններու եւ բանաստեղծութիւններու: Այս բաժինին մէջ կայ երկու ինքնադրար բարբերէ գրութիւն, Միհրան Պերթիլեանի ստորագրութեամբ, «Ակնարկ մը թրջական ոճիներու մասին» եւ «Եկեղեցին» խորագիրներով:

Գրախօսականներու մասով երեք գիրքերու մասին տեղեկութիւններ կը տրուին երեք գիրքերու շուրջ: Կատարուած են նոյնպէս թարգմանչական աշխատանքներ, գրաբարէ աշխարհագրի վերածում, նաեւ արաբերէնէ երկարաշունչ թարգմանչական աշխատանք մը՝ «Կախարդութիւնը եւ շար ոգիները սաստանային թագաւորութեան մէջ քրիստոնէական ըմբռնումով»: Արաբերէնի թարգմանութիւնը կատարած է իրաւական Նալպանտեան: «Ինչու՞ կը մկրտենք երեխան, երբ տակաւին հաւատք չունի» յօդուածը արաբերէնէ հայերէնի վերածած է Պերճ Ասատուրեան:

«Գլաճոր»-ի վերջին էջերը յատկացուած են ձեռնարկներու վերաբերեալ քրոնիկներու եւ 1999-2000, 2000-2001 կրթական տարեշրջաններուն դպրեպանքի գործունէութեան, հանդիպումներու, այցելուներու եւ այցելութիւններու մասին ժամանակագրութեան: Ներկայացուած է նաեւ հունձը վերոյիշեալ տարեշրջաններուն ձեռնարկուած սարկաւազներուն, արեղաններուն:

Իր ամբողջութեան մէջ լուրջ աշխատանքի արդիւնք, հետեւողական ու ծրագրուած ուսումնասիրական կեանքին հայերէն է «Գլաճոր»-ի 1999-2001 տարեգիրքը, ուր կ'արտացոլայ այս մշակոյթի, եկեղեցական պատմութեան եւ դպրեպանքի հիմնադրի հայրապետներուն բացած լուսաւոր ճանապարհին հետեւելու անշեղ կամքը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԴՐԱՄԱՏԱՆ ԱՉՔԵՐՈՎ

Չնայած իրականացումը կառուցվածքային եւ հաստատությունների փոփոխություններին, Հայաստանում դեռեւս չափազանց ցածր է միջավայրը արդյունաբերության համար:

Հայաստանի տնտեսության խոչընդոտների մասին Համաշխարհային դրամատան ուսումնասիրությունը յայտնում է, որ «նոյնիսկ ԱՊՀ այլ երկրներին համեմատ Հայաստանի գործարար միջավայրը պէտք է դիտարկել որպէս առաւել խոչընդոտող միջավայր զուգահեռ երկրներին»: Նման եզրակացություններն այստեղ կարող են ծագել հետազոտության շնորհիվ, որը մեծապէս ազդում է տնտեսական գործունեության ծաւալման, առաւել եւս ընդլայնման վրայ:

Հայաստանի տնտեսության ընկերություններին արձանագրված մարտնչական կարգավիճակը արդարեւ անկախ է կառավարիչների անհատական հատկանիշներից, քան շրջանի միջավայրը: Բացի այդ, Հայաստանի ընկերությունները չափազանց ցածր են հանդիպում, քան շրջանի միջավայրը: Բացի այդ, Հայաստանի ընկերությունները չափազանց ցածր են հանդիպում, քան շրջանի միջավայրը:

Հարկային համակարգում գոյություն ունեցող բացասական երեւոյթների յաղթահարումը Համաշխարհային դրամատանը տեսնում է համակարգում վարչարարությունների բարեփոխումներին մէջ, որոնք մի կողմից կարող են կրճատել հարկատուների ծախսերը, միւս կողմից՝ նպաստել գանձումների արդիւնաւէտութեան բարձրացմանը:

Հարկային համակարգում առաջարկուող յաջորդ փոփոխություններն առնչվում է համակարգի պարզեցմանը եւ առաւել հաւասար պայմանների հաստատմանը: Գաղտնիք չէ, որ այսօր Հայաստանում բաւական մեծ տոկոս է կազմում ստուերային տնտեսավարումը, որ մեծապէս խոչընդոտում է հետազոտողներին: Այդ պատճառով նոյն տնտեսական դաշտում գործող եւ միեւնոյն տնտեսական գործունեություններն իրականացնող տնտեսավարողները յայտնուում են տարբեր հարկային ծախսերով: Սա կարող է խոչընդոտել նոր գործարարների առաջացումը: Այնպէս, որ ձեռնարկում առաջ միջոցառման շնորհիւ շուրջ 15 միլիոն դրամով կ'աւելանան պիւտճէի հարկային եկամուտները:

Հարկային համակարգում առաջարկուող յաջորդ փոփոխություններն առնչվում է համակարգի պարզեցմանը եւ առաւել հաւասար պայմանների հաստատմանը: Գաղտնիք չէ, որ այսօր Հայաստանում բաւական մեծ տոկոս է կազմում ստուերային տնտեսավարումը, որ մեծապէս խոչընդոտում է հետազոտողներին: Այդ պատճառով նոյն տնտեսական դաշտում գործող եւ միեւնոյն տնտեսական գործունեություններն իրականացնող տնտեսավարողները յայտնուում են տարբեր հարկային ծախսերով: Սա կարող է խոչընդոտել նոր գործարարների առաջացումը: Այնպէս, որ ձեռնարկում առաջ միջոցառման շնորհիւ շուրջ 15 միլիոն դրամով կ'աւելանան պիւտճէի հարկային եկամուտները:

Համաշխարհային դրամատանը անհրաժեշտ է համակարգի պարզեցումը եւ առաւել հաւասար պայմանների հաստատումը: Գաղտնիք չէ, որ այսօր Հայաստանում բաւական մեծ տոկոս է կազմում ստուերային տնտեսավարումը, որ մեծապէս խոչընդոտում է հետազոտողներին: Այդ պատճառով նոյն տնտեսական դաշտում գործող եւ միեւնոյն տնտեսական գործունեություններն իրականացնող տնտեսավարողները յայտնուում են տարբեր հարկային ծախսերով: Սա կարող է խոչընդոտել նոր գործարարների առաջացումը: Այնպէս, որ ձեռնարկում առաջ միջոցառման շնորհիւ շուրջ 15 միլիոն դրամով կ'աւելանան պիւտճէի հարկային եկամուտները:

Հայաստանում գործարարություններն ընդլայնման համար ֆինանսական լուրջ խոչընդոտ են դիտուում բարձր ստոկոսները:

Ձեռնարկությունները, յատկապէս փոքր ընկերությունները, «Ֆինանսական համակարգում անհրաժեշտութեան դէպքում մեծապէս յենում են ընտանիքի անդամներին եւ ընկերների վրայ»:

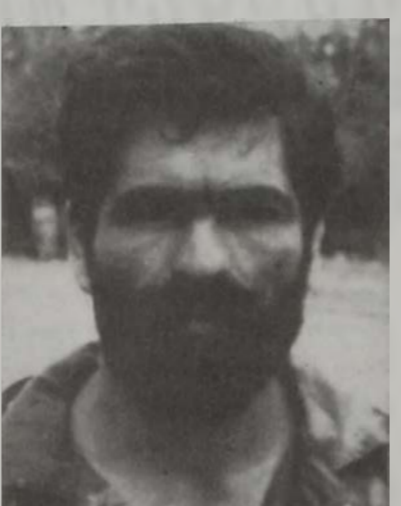
«Տնտեսական եւ քաղաքական անկայուն» պայմաններում Համաշխարհային դրամատանը, Հայաստանում տեսնում է «ճգնաժամի մէջ յայտնուելու մեծ վտանգ», որովհետեւ առկայ են իրականացուող փոփոխությունները չէզոքացնելու այնպիսի ուժեղ գործոններ, ինչպիսիք են հասարակության կողմից չընդունուած բարեփոխումների ձգձգումը, ստեղծուած իրավիճակում առանձին խմբերի հզոր շահերը, բարեփոխիչների արտագաղթը: Դրան գուցե հետ, «քանի որ Հայաստանում տնտեսական աճի կշիռը բարձր է եւ կառավարություններն ունին լաւ փորձ բարեփոխումների իրականացման գործում, միջազգային նուիրատուներն այնքան էլ յամառ չեն գտնուել ներդրումային միջավայրի բարելավման հարցում»:

Տնտեսության վերականգնման խոչընդոտող գործոնների թւում առանձնացնելով շրջանակներն հետեւանքները, ուսումնասիրությունները կարելու է նաեւ կարճատեւ կառուցումը որպէս «առաւելու թիւները»: Մասնաւորապէս, Համաշխարհային Դրամատան կարծիքով, այն որպէս արդիւնաւէտ կոմունալ տնտեսություններն, ներմուծման արցակները կողմից պաշտպանել է տնտեսության այնպիսի երկու խոչընդոտողներ, ինչպիսիք են գիւղատնտեսությունն ու սննդի վերամշակումը: Սակայն, ի հարկէ, շրջանակներն «առաւելու թիւները» ամենաբնական համահունչ չեն:

Կ. ԲԵԳԼԱՐԵԱՆ
«Հայոց Աշխարհ»

ՊԵՏՈՅԻ ԱՆՈՒՆՈՎ ԴՊՐՈՑ՝ ՔԱՐՎԱՃԱՌԻ ՄԷՋ

3 Փետրուարին Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության Շահումեանի շրջանի Եղէզնուտ գիւղի (Նախկին Քարվաճառի շրջան) միջնակարգ դպրոցը անուանակոչւած է Արցախի Հերոս Պետրոս (Պետո) Ղեւոնդեանի անունով:

Ներկայ եղած են Պետոյի գաղափարական ընկերները, բարձրաստիճան գիտնականներ, վերաբնակեցուած գիւղի եւ շրջանի ներկայացուցիչներն ու բնակչու թիւները: Շուրջ 30 աշակերտներ մանրամասն ներկայացուցած են Պետոյի կենսագրությունը: Այնուհետեւ հանդիսութիւնը շարունակւած է գիւղէն մօտ 2 քիլոմետր հեռավորութեան վրայ Պետոյի յիշատակին նուիրուած յուշաքարին քով, այն տեղը, ուր նա հատակուած է Պետրոս Ղեւոնդեան:

ՈՐՏԵՂ ՊԵՏՈՆ ԷՐ, ԱՅՆՏԵՂ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ

Երբեմն ողջ մնացած ազատամարտիկի քաջութեան դրուագը վերագրուում է գոհուած ընկերները, բայց դրանք նախատակ հերոսի կերպարը չի կորցնում խիզախութեան ու նուիրումի հաւատարմութիւնը: Մինչդեռ հակառակ է Պետոյի պարագայում:

Որտեղ եղել է Պետոն, այնտեղ է վճռուող ողջ պատերազմի ու Ղարաբաղի Հանրապետության ճակատագիրը, կամ հակառակը՝ որտեղ բախտորոշ էր Արցախի համար, այնտեղ էր կարող դերակատարութիւն չունենալ Պետոն:

Վախենում ես անգամ խիտ վաւերական լինելուց, որովհետեւ այն, ինչ իրողութիւն էր, բնական, սովորական էր Պետոյի համար, չի փոխում զոհուածու ու անհրաժեշտ կարող է թուալ այսօրու անհրաժեշտութիւնը, ընդհանրապէս նրանց, ովքեր չեն ճանաչել նրան, ում բախտ չի վիճակուել ականատեսը լինելու հետեւ շտապ կարգով Հորադիզից Քելբաշար էին եկել Պետոն ու նրա ընկերները:

ԻՆՉՈ՞Ւ ՈՉ ՈՔ ԸԱՅՈՒԻ ԶԻ ԱՌՈՒՄ ԱՉԳԱՅԻՆ ՍՈՐՈՒՄԻ ԿԵՐԱԿԱՅԻՉ ՊԱՍՏԻՆ

ՓՏԱԾՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ ՊԱՅՔԱՐԻ ԱՌԱՋԻՆ ԼՈՒՐՁ ՔԱՅԼՆ ԱՐԻՈՒՄ Է

«Նոյնմբերի 8ին դիմել ենք բոլոր խումբ -խմբակցութիւններին եւ խնդրել մեզ ներկայացնել առաջարկներ: Առաջարկներ ներկայացրել են միայն «Միասնութիւն» դաշինքը եւ առողջապահութեան յանձնաժողովը, որը եւ ներառուել է մեր ծրագրում: 2002 թուականի ծրագիրը ներկայացնելուց յետոյ Ազգային ժողովի վերահսկիչ պալատի նախագահ Աշոտ Թաւադեանի իր այս խօսքերը հաստատեց ասելով, թէ դիմել է խմբակցութիւններին մէկին՝ ինչո՞ւ առաջարկներ չեն արել, եւ պատասխան է ստացել, թէ վերահսկիչ պալատի ուղարկած համապատասխան նամակը... կորցրել են»:

Այս լիակատար անտարբերութիւնը, որ ցուցաբերում է Ազգային ժողովի վերահսկիչ պալատի նկատմամբ, միայն խորհրդարանով չի սահմանափակուում: Պալատի ուսումնասիրությունների արդիւնքները, որոնք առանձին դէպքերում ուղարկուում են Հայաստանի դատախազութիւն, գրեթէ մնում են անարձագանգ:

Ինքը՝ Թաւադեանը գոհ է համարում:

Եւ միակ տեղը, որտեղից Պետոյի նահանջը վերադարձ չունեցաւ, Շահումեանն էր: Այստեղ նրան վիճակուեց ակադեմիստ լինել գաղթ կոչուող արհաւիրքին, որի մասին բազմիցս լսել էր նախնիներից: Ականատեսի վկայութեամբ, յենւել էր մեքենային ու երկար, երկար լուելուց յետոյ արտաբերել. «Արժէ մեռնել այս հողի համար»: Շահումեանում էր, որ կողքեց ընկերոջն ու հրամանատարին՝ Կարոտին: Առաջ եւ յետոյ Պետոն էլի է շատ մտերիմ մարդկանց կորցրել, բայց Կարոտի անիմանալի բացակայութեան մորթը երբեք չանթելուց նրա հոգում, չմեղմուց նամոքուեց: Ինքը համոզւած էր, որ Կարոտը պարզապէս չուզեց տեսնել Շահումեանի անկումը: Բայց ընկերոջ յիշատակի առջ կարող էր միայն Շահումեան յետ դառնալու, Շահումեանն անպայման ազատ տեսնելու ամէնպահայտ լուրերում: Պատահական չէ, որ Վահան Յովհաննիսեանի՝ մէկ տարի առաջ այս օրերին Պետոյի յիշատակին նուիրուած խօսքը հէնց այս իմաստն ունէր. «Պետոյի յիշատակը յաւերժացնելու լաւագոյն միջոցը Շահումեանի ազատագրումն է»:

Պետոն գոհուեց զինադադարից ընդամենը մի քանի ամիս առաջ: Արածը չի քայտաքայտ չէր մէկ մարդու համար, բայց դեռ անելիք ունէր: Շատ անելիք ունէր: Այսուհետեւ, ինչպէս Հայաստանն ու հայի հուշիւնն է այսօր անհրաժեշտ պատկերացնելու առանց թուամանեանի, Սարգսյանի ու Թամանեանի, այնպէս այսօր անպատկերացնելի է թուում արցախեան պատերազմում մեր յաղթանակն առանց Պետոյի ներդրման, եւ հայոց ոգեղենութիւնը՝ առանց նրա տեսակի՝ լուր, համեստ, հմուտ, գաղափարական ու ինքնագոհ:

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԵՐԱՆԵՆ

«Երկիր»

ԱՅԴՊԵՍ ՍԿՍՈՒԵՑ ԻՇԽԱՆԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆԸ

Ուղիղ 4 տարի է մեզ բաժանում 1998ի Յունուար-փետրուարեան իրադարձութիւններին, որոնք նշանաւորեցին իշխանափոխութեան սկիզբը: Չոր փատորոշ օրերը, այժմ էլ կարելի է միանշանակորէն եզրակացնել, որ դժուարին, ճակատագրական ընտրութեան առջեւ կանգնած երկիրն ու ժողովուրդը այդ պահին իշխանափոխութիւնից բացի որեւէ այլ տարբերակ ուղղակի չունէին, քանզի հէնց իշխանափոխութեան շնորհիւ յաջողուեց պահպանել ու ամրապնդել մեր 10ամեայ պայքարի գլխաւոր նուաճումը՝ Արցախը եւ ազատագրուած տարածքները:

1997 ԹՈՒԱԿԱՆԻ 26 ՍԵՊՏԵՄԵՐԻ
Նախագահ Լ. Տէր Պետրոսեանը իր մամուլային ընթացքում փորձեց հիմնաւորել դարաբաղեան հիմնահարցի կարգաւորման սեփական դիրքորոշումները, որոնք հիմնուած էին ԵԱՀԿի Մինսքի խմբի առաջարկած, այսպէս կոչուած, «փուլային» տարբերակի վրայ: Այն նախատեսում էր ազատագրուած տարածքների վերադարձը Ազգայնճանային (բացի Լաչինի միջանցքից) եւ պահպանում էր կողմերի միջեւ առկայ տարածայնութիւնները Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան կարգավիճակի շուրջ՝ դրանք ապագայում «Տարթելու» ակնկալիքով:

1997 ԹՈՒԱԿԱՆԻ 1 ՆՈՅԵՄԵՐԻ
Մամուլում տպագրուեց Լ. Տէր Պետրոսեանի «Պատերազմ, թէ՞ խաղաղութիւն» լրջանալու պահանջը:

1998 ԹՈՒԱԿԱՆԻ 7-8 ՅՈՒՆԻՍԻԱՐԻ
Հայաստանի Անվտանգութեան խորհրդի երկու օր տեւած նիստը՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան ղեկավարութեան մասնակցութեամբ, ուր ազգային ղարաբաղի հարցում երկու, տրամազօրէն հակադիր դիրքորոշումների առկայութիւնը Հայաստանի իշխանութեան բարձր ոլորտներում: Լ. Տէր Պետրոսեանի, ՀՀԿ վարչութեան եւ Երեւանի քաղաքապետ Վանօ Սիրադեղեանի պաշտպանութեան արժանացած «փուլային» տարբերակ մերժուեց վարչապետ Ռոպէրթ Քոչարեանի, պաշտպանութեան նախարար Վազգէն Սարգսեանի եւ ներքին գործոց ու ազգային անվտանգութեան նախարար Սերժ Սարգսեանի կողմից:

1998 ԹՈՒԱԿԱՆԻ 14 ՅՈՒՆԻՍԻԱՐԻ
Մամուլի ազգային ակումբի «Հրատապ թեմա» խորագրով հանդիպման հիւրն էր վարչապետ Ռոպէրթ Քոչարեանը, որը հաստատեց իշխանութեան բարձր ոլորտներում առկայ տարածայնութիւնների մասին լուրերը եւ միաժամանակ վճռականօրէն հերքեց անվտանգութեան խորհրդի նիստում արդէն իսկ յստակօրէն արտայայտուած կարծիքների փոփոխութեան հեռանկարը:

1998 ԹՈՒԱԿԱՆԻ 19 ՅՈՒՆԻՍԻԱՐԻ
Պատասխանելով Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան տեղեկատուութեան եւ մամուլի վարչութեան հարցերին, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան նախագահ Արկաղի Ղուկասեանը յայտարարեց. «Ռոպէրթ Քոչարեանը հրաժարական տալու իրաւունք չունի»: Դրանով Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան ղեկավարութիւնն իր վճռական անվտանգութեան յայտնեց ղարաբաղեան հիմնահարցի մասին, եւ հայոց ոգեղենութիւնը՝ առանց նրա տեսակի՝ լուր, համեստ, հմուտ, գաղափարական ու ինքնագոհ:

1998 ԹՈՒԱԿԱՆԻ 19-23 ՅՈՒՆԻՍԻԱՐԻ
Հայաստանում իրար յետեւից տեղի ունեցան տարօրինակ, ակնյայտօրէն կեղծ թուացող ահաբեկչական գործողութիւններ, որոնք «Թիրախը» դարձան Հայաստանի նախագահի թիկնազօրի պետ Ռոմէն Ղազարեանը (Բուրձո), ներքին գործերի հրամանատար Արթուր Մարգարեանը եւ Աւանի թաղապետ Ռուբէն Հայրապետեանը: Ակնյայտ էր, որ Լ. Տէր Պետրոսեանը եւ նրա կողմնակիցները փորձում են արհեստականօրէն սրել հանրապետութեան ներքաղաքական կացութիւնը եւ պայմաններ ստեղծել առաջին հերթին ուժային նախարարների փոփոխութեան համար:

1998 ԹՈՒԱԿԱՆԻ 20 ՅՈՒՆԻՍԻԱՐԻ
Նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեանի մամուլային խօսակցական նախագրուեցրեց Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան ղեկավարներին, որպէսզի նրանք շտիջամտեն Հայաստանի ներքին գործերին:

1998 ԹՈՒԱԿԱՆԻ 21 ՅՈՒՆԻՍԻԱՐԻ
ՀՀԿ վարչութեան նիստն ընդգրկեց յայտարարութիւն, որ ընդգծում էր ՀՀԿի «նուիրուածութիւնը» Ղարաբաղի ազատագրման գործին:

1998 ԹՈՒԱԿԱՆԻ 23 ՅՈՒՆԻՍԻԱՐԻ
Տեղի ունեցաւ պաշտպանութեան նախարար Վազգէն Սարգսեանի մամուլային ասուլիսը, որի ընթացքում նա վճռականօրէն պաշտպանեց վարչապետ Ռոպէրթ Քոչարեանի եւ ներքին գործոց եւ ազգային անվտանգութեան նախարար Սերժ Սարգսեանի դիրքորոշումները Ղարաբաղի հարցում եւ մերկացրեց Յունուարի 19-23ը տեղի ունեցած ահաբեկչական կեղծ գործողութիւնների հեղինակներին: Դրանով սկիզբ առաւ բեկումնը շուրջ մէկ ամիս տեւող ներքինապետական պայքարում:

«ՀԱՅՈՑ ԱՇԽԱՐՀ»
Շար.ը՝ էջ 8

ԳՈՈ ԱՐԲԱՎԱՄԵԱՆ
«Ազգ»
Շար.ը՝ էջ 8

